

Ratitovška obzorja

Časopis za občino Železniki | November 2023 | Letnik 22 | Številka 71

Gradnja obvoznice lepo napreduje

Odpravljena je bila še zadnja ovira pri gradnji obvoznice v Železnikih.

ANA ŠUBIC

Gradnja obvoznice v Železnikih lepo napreduje, je zadovoljen župan Marko Gasser. Priznava sicer, da projekt terja veliko usklajevanj z občani, ki živijo ob trasi bodoče ceste, a nastale težave sproti rešujejo. »Če bo šlo po planu, bo projekt končan konec junija prihodnje leto,« je napovedal župan. Izrazil je tudi hvaležnost občanki Mariji Konjar, ki je oktobra z Direkcijo RS za infrastrukturo, ki vodi projekt, pri notarki podpisala končni dogovor o gradnji obvoznice mimo njene hiše. Prvotni dogovor je namreč ob njeni parceli dovoljeval le gradnjo protipoplavnih ukrepov, obvoznico pa bi lahko začeli graditi šele po njeni izselitvi. Zaradi zamude pri gradnji njenega nadomestnega objekta se je rok za izselitev podaljšal z letošnjega 30. septembra na 30. junij prihodnje leto. »Gospa je razumela, da so roki za izgradnjo obvoznice ogroženi, zato je pristala na podpis novega dogovora, za kar smo ji izredno hvaležni. To je omogočilo takojšnje nadaljevanje del. Zdaj so odpravljene vse ovire za gradnjo obvoznice,« je poudaril Gasser.

Povedal je tudi, da na odseku mimo nekdanje Tehtnice poteka gradnja komunalnih vodov, zaradi česar je potreben enosmerni promet, se pa delavci trudijo, da bi čim prej vzpostavili dvosmernega.

Obvoznica bo zgrajena predvidoma do konca junija prihodnje leto.
/ Foto: Gorazd Kavčič

Na obvoznico se bo navezoval tudi nov most v Smolevo. Zaradi izgradnje ceste na mostu bo do konca marca prihodnje leto veljala delna zapora občinske ceste Železniki–Smoleva–Ojstri Vrh.

Biorazgradljive vreče za biološke odpadke

Biološki odpadki predstavljajo med 40 in 50 odstotkov vseh odpadkov, ki nastanejo v gospodinjstvu. Biološke odpadke moramo zbirati ločeno, saj je to osnovni pogoj, da bo iz njih nastal koristen proizvod (kompost ali digestat). Lahko jih kompostiramo na domačem kompostniku ali zbiramo v rjavih zabojnikih za biološke odpadke Komunale Škofja Loka. Zaradi narave odpadkov se biološke odpadke lahko zbira le v biorazgradljivih vrečah.

Biorazgradljive vreče za zbiranje bioloških odpadkov v rjavih zabojnikih

Vreče se ustrezno biorazgradijo le v industrijskih kompostarnah, pod nadzorovanimi pogoji. Primerne so za zbiranje bioloških odpadkov v rjavih zabojnikih Komunale Škofja Loka. Vreče morajo imeti oznako OK compost.

Biorazgradljive vreče za domači kompostnik

Primerne so za domači kompostnik in za zbiranje bioloških odpadkov v rjavih zabojnikih Komunale Škofja Loka. Zaradi sestave se biorazgradijo tudi na domačem kompostniku kljub nižjim temperaturam v kompostu. Vreče za zbiranje bioloških odpadkov, ki jih bomo kompostirali na domačem kompostu, morajo imeti oznako HOME OK compost.

Biorazgradljive vreče iz koruznega in krompirjevega škroba, ki so primerne za zbiranje bioloških odpadkov v rjavih zabojnikih, lahko kupite tudi na Komunali Škofja Loka.

Cene vreč (z DDV)

- 10 l vreča = 0,18 €
- 120 l vreča = 1,01 €
- 240 l vreča = 1,42 €

Komunala Škofja Loka, d. o. o.
Kidričeva cesta 43a, 4220 Škofja Loka
E-pošta: info@komunalaskofjaloka.si
Telefon: 04 50 23 500

Na glasovanje dvaindvajset predlogov

Izbrani so bili projektni predlogi za glasovanje o participativnem proračunu.

ANA ŠUBIC

Občinska komisija za participativni proračun 2024 je opravila izbor projektnih predlogov, o katerih boste lahko občani glasovali med 27. novembrom in 1. decembrom ter tako odločili, kateri projekti bodo izvedeni na posameznih območjih. V nadaljevanju navajamo predloge, ki so bili uvrščeni na glasovanje.

KRAJEVNA SKUPNOST ŽELEZNIKI

- Nakup in namestitev defibrilatorja (AED) v Dašnici
- Ureditev vhoda v rudnik na Racovniku
- Ureditev pešpoti Plenšak–Suša
- Nakup plezalnih oprimkov, tvorin, volumnov in pripomočkov za športnoplezalno dejavnost v telovadnici Osnovne šole Železniki
- Ureditev večnamenskega prostora v prostorih bivše kmetijske zadruge na Zalem Logu
- Ureditev dogonske poti za živino na Ratitovcu
- Nakup in namestitev defibrilatorja (AED) na Racovniku
- Izgradnja in postavitve hišice na avtobusni postaji Jesenovc (odcep Martinj Vrh, v smeri Železniki)
- Obnova športnega igrišča v zgornji Dašnici
- Umetniška poslikava javnih površin v Železnikih – oporni zid pred športno dvorano
- Posaditev različnih vrst dreves na območju naselja Na Kresu
- Obnova otroških igral v parku na Racovniku
- Postavitev dodatne javne razsvetljave Za grivo (Otoki)

KRAJEVNA SKUPNOST SORICA

- Zakritje ventilacijskega sistema v Groharjevi dvorani v Sorici
- Zamenjava štirih dotrajanih hidrantov na vodovodu Sorica
- Nakup opreme za obnovljene prostore stare pošte v Groharjevi hiši v Sorici
- Umetniška poslikava javnih površin v KS Sorica – solnica v rajdi

KRAJEVNA SKUPNOST DRAŽGOŠE - RUDNO

- Obnova otroškega igrišča v Dražgošah
- Nakup defibrilatorja (AED) in zunanje omarice za smučišče Rudno in opreme za čiščenje prostorov po poplavih za vaščane vasi Rudno

KRAJEVNA SKUPNOST DAVČA

- Vgraditev športne opreme v telovadnico Podružnične šole Davča

KRAJEVNA SKUPNOST SELCA

- Dokončanje ureditve parka Selca

KRAJEVNA SKUPNOST DOLENJA VAS

- Izgradnja mostu za dostop do zadrževalnika Kršivnik v Dolenji vasi – opaži in armatura

OBČINA ŽELEZNIKI

Na podlagi 10. člena Pravilnika o postopku izvedbe participativnega proračuna v Občini Železniki župan objavlja

Vabilo občankam in občanom Občine Železniki h glasovanju za projektne predloge za participativni proračun za leto 2024 NAVODILA ZA GLASOVANJE

1. Čas glasovanja

Glasovanje je možno od ponedeljka, 27. 11. 2023, od 00.00 do petka, 1. 12. 2023, do 23.59.

2. Upravičenci za glasovanje

Upravičenci za glasovanje so občani in občanke, ki so na dan 13. 10. 2023 imeli stalno prebivališče v Občini Železniki in so na dan 27. 11. 2023 stari 15 let ali več.

3. Način glasovanja

Vsak upravičenec ima pri glasovanju en (1) glas in lahko glasuje le za projektne predloge iz območja, v katerem ima stalno prebivališče.

Oblikovana so naslednja območja:

- Območje 1: KS Železniki
- Območje 2: KS Selca
- Območje 3: KS Davča
- Območje 4: KS Dolenja vas
- Območje 5: KS Dražgoše - Rudno
- Območje 6: KS Sorica

Seznam projektnih predlogov za glasovanje po območjih je objavljen na spletni strani Občine Železniki.

Za glasovanje v aplikaciji »participativni proračun«, ki se nahaja na spletni strani Občine Železniki, bo moral vsak upravičenec pred oddajo glasu vnesti osebne podatke: ime in priimek ter EMŠO. Po oddaji glasu svoje odločitve upravičenec ne more več spreminjati.

Upravičenci lahko glas za projektne predloge oddajo:

– v aplikaciji »participativni proračun« na spletni strani Občine Železniki www.zelezniki.si, in sicer od ponedeljka, 27. 11. 2023, od 00.00 do petka, 1. 12. 2023, do 23.59;

– na sedežu Občine Železniki, Češnjica 48, 4228 Železniki, 2. nadstropje, od ponedeljka, 27. 11. 2023, do petka, 1. 12. 2023, in sicer v ponedeljek, torek in četrtek od 7. do 15. ure, v sredo od 7. do 17. ure in v petek od 7. do 13. ure.

Upravičenec prejme glasovnico za glasovanje.

Župan Občine Železniki
MARKO GASSER

Sprejeli osnutek proračuna za prihodnje leto

Osnutek proračuna za prihodnje leto predvideva blizu deset milijonov evrov odhodkov, približno tretjino za investicije.

ANA ŠUBIC

Občinski svet se je 9. novembra sestel na sedmi redni seji. Osrednja točka je bila prva obravnava občinskega proračuna za prihodnje leto. Predvideli so blizu 9,1 milijona evrov prihodkov in slabih 9,9 milijona evrov odhodkov. Primanjkljaj bodo pokrili s stanjem na računu, dodatnega zadolževanja pa ne predvidevajo. Osnutek proračuna je v javni razpravi – še do 28. novembra.

V strukturi prihodkov je največ oz. 72 odstotkov davčnih prihodkov, ki so jih ocenili na slabih 6,5 milijona evrov, po nedavnem dogovoru o dvigu povprečnine pa si iz tega naslova obetajo še dodatnih dvesto tisoč evrov. Transferne prihodke, ki se jih nadejajo iz državnega proračuna in EU, so ocenili na 1,5 milijona evrov.

CENTRALNO PREZRAČEVANJE V OSNOVNI ŠOLI ŽELEZNIKI

Pri izdatkih predstavljajo tekoči odhodki in transferi skoraj 6,5 milijona evrov, za investicije pa so predvideli nekaj manj kot 3,1 milijona evrov. Kar tretjino proračuna oz. blizu 3,2 milijona evrov naj bi porabili za izobraževanje. Na tem področju predvidevajo veliko investicijo v ureditev centralnega prezračevanja z rekuperacijo v Osnovni šoli Železniki. V osnutku proračuna je zanjo predvidenih 678 tisoč evrov, pri čemer občina upa, da bo velik del denarja pridobila na razpisu ministrstva za okolje, podnebje in energijo.

Za investicije in vzdrževalna dela na lokalnih cestah in javnih poteh so po podatkih župana Marka Gasserja predvideli 580 tisoč evrov, poleg tega bodo sofinancirali dokončanje obvoznice Že-

V proračunu za prihodnje leto je tudi denar za dokončanje sanacije zemeljskega plazu pod lokalno cesto nad Mšičem v Martinj Vrh. / Foto: Gorazd Kavčič

lezniki in rekonstrukcijo regionalne ceste z Loga do uvoza k ribogojnici Rudno. Dokončali bodo sanacijo plazu pod lokalno cesto nad Mšičem v Martinj Vrh, v načrtu pa imajo tudi ureditev vodotoka Pruharica na Zalem Logu v sklopu

Občina načrtuje tudi veliko investicijo v ureditev centralnega prezračevanja z rekuperacijo v Osnovni šoli Železniki, pri čemer upa na pridobitev državnih sredstev.

načrta za okrevanje in odpornost, ki ga financira EU. V zvezi s tem so svetniki državi podelili stavbno pravico na štirih zemljiščih, potrebnih za ta projekt.

Načrtujejo ureditev grbinastega poligona ob športnem igrišču Dašnica, pri čemer upajo na sofinanciranje države in fundacije za šport, denar pa so predvideli tudi za asfaltiranje parkirišča pred

ribogojnico Rudno, izgradnjo dodatnih parkirišč v Dašnici, ureditev poslovnega objekta na Zalem Logu ... Zagotovili so tudi sredstva za projektne dokumentacije: za ureditev prometa pred OŠ Železniki, za novo naselje Bele Trate v

Dašnici, za rekonstrukcijo ceste Zgaga-Močilarjev grič v Davči, dokončanje dokumentacije pločnika v Dolenji vasi (od igrišča do mostu čez Soro) ...

DODATNI PREDLOGI SVETNIKOV

Svetniki so ugotavljali, da je proračun dobro pripravljen. David Benedičič je predlagal, da prihodnje leto izvedejo

KOLOFON: RATITOVŠKA OBZORJA (ISSN C505-8066) – Ustanovitelj in izdajatelj: Občina Železniki, Češnjica 48, 4228 Železniki, pravice izdajatelja opravlja: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj (info@g-glas.si, 04/201 42 00). Odgovorna urednica: Ana Šubic (ana.subic@g-glas.si, 031/693 763); Svet glasila: Ana Šubic, Tomaž Demšar, Nataša Habjan, Valerija Štibelj. Oglasno trženje: Marjan Potočnik (marjan.potocnik@g-glas.si, 051/697 730). Ratitovška obzorja izhajajo od šest- do osemkrat letno, praviloma drugi petek v mesecu, v nakladi 2170 izvodov, brezplačno jih prejema vsa gospodinjstva v občini Železniki. Tisk: Tisk Žnidarič, d. o. o., distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Slomškov trg 10, 2500 Maribor. Ratitovška obzorja so vpisana v Razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo pod zaporedno številko 1708. Nenaročenih prispevkov ne honoriramo, pisma bralcev so omejena na 2000 znakov s presledki. Na naslovnici: Predstavitve reševalno-intervencijskih služb / Foto: Simon Benedičič

Naslednja številka bo predvidoma izšla 16. februarja 2024. Prispevke zanjo lahko pošljete do 4. februarja na naslov: valerija.stibelj@obcina.zelezniki.si.

še asfaltiranje javne poti k Jekcu in v enega od naslednjih proračunov vne-sejo ureditev odseka Bencelj-Čemšišar v Martinj Vrh. Franc Tušek je pogrešal sredstva za dokončno ureditev tržnice. Slednjo je omenil tudi Tomaž Demšar, ki je predlagal še pripravo nabora cest, ki jih bodo uredili, in projekta za ke-gljišče pri športni dvorani v Železnikih, da bi se lahko prijavi na morebitne razpise, spomnil pa je tudi na idejo o otroškem bazenu ob bazenu v Železnikih. Jernej Bešter je imel predloge v zvezi z Dolenjo vasjo: zasaditev lip ob obnovljenem Plečnikovem spomeniku, izgradnjo manjkajočega dela pločnika do 'Kljukca' v dolžini 50 metrov in rezervacijo sredstev za nakup parcele ob lokalu ob njeni morebitni prodaji, saj v prihodnjih letih želijo urediti vaško jedro. Matjaž Podrekar je pozdravil zvišanje postavke za sofinanciranje kmetijstva, a bi vanj po njegovem morali vlagati še več, Peter Krek pa je, denimo, predlagal, da bi občina sofinancirala konservatorski načrt za Krekov dom, da bi ugotovili, kaj je v njem sploh mo-góče narediti.

NOVOSTI PRI KOMUNALNIH ODPADKIH

Občinski svet je potrdil spremembe tehničnega pravilnika o ravnanju s komunalnimi odpadki. Občina ga je pripravila v sodelovanju s koncesionar-jem Komunala Škofja Loka, prinaša pa nekaj novosti, ki jih nameravajo vpe-ljati v prihodnjem letu. V dolinskem območju občine načrtujejo uvedbo zbiranja papirja po sistemu od vrat do vrat. Kot je pojasnila občinska sveto-

valka za komunalno dejavnost Saša Lazar, so to poskusno začeli pred dve-ma letoma v Dolenji vasi in se je dobro obneslo, zato so se odločili za širitev. »Kjer bo to uvedeno, bodo z ekoloških otokov umaknili zabojnike za papir in bodo ostali le še zabojniki za steklo. Na ostalih območjih, se pravi po vaseh, bodo ekološki otoki ostali nespreme-njeni,« je napovedala. Pravilnik tudi predvideva manjši volumen za zabojnike za mešane komunalne odpadke: poleg obstoječih 80-, 120- in 240-litr-skih še 60-litrške. »Sprememba je tudi enotna frekvenca odvoza odpadkov za vse uporabnike: posplošili bi jo na 13-krat letno. Biološke odpadke bi v zim-skem času od novembra do februarja zbirali na 14 dni,« je razložila Lazarje-va. Pravilnik vsebuje tudi novost glede zbiranja kosovnih odpadkov, in sicer preko e-dopisnic. Vsako gospodinjstvo bo prejelo dve e-dopisnici, uporabnik pa bo lahko preko spletne aplikaci-je dvakrat letno naročil odvoz enega kubičnega metra odpadkov. Zbiralne akcije kosovnih odpadkov ne bi bilo več, zbiranje nevarnih odpadkov pa bi ostalo. Med novostmi je Saša Lazar omenila še vključevanje drugih upo-rabnikov (pravne osebe, društva in sa-mostojni podjetniki) v sistem zbiranja odpadkov, pri čemer bi bil poudarek na vključitvi gostinskih objektov v odvoz steklene embalaže od vrat do vrat.

Občinski svet je opravil tudi prvo obravnavo predloga Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja v občini Železniki. Obstoječemu pravilniku letos poteče ve-

ljavnost, zato je občina pristopila k pri-pravi pravilnika za naslednje program-sko obdobje.

KRAJEVNI SKUPNOSTI SELCA POZITIVNO MNENJE S PRIDRŽKOM

Svetniki so se seznanili s poročilom Nadzornega odbora (NO) Občine Železniki, ki je pregledal poslovanje Krajevne skupnosti (KS) Selca v letu 2022 in ji izrekel pozitivno mnenje s pridržkom. Kot je pojasnil predsednik NO Janez Trojar, so pri poslovanju KS ugotovili tudi določene nepravilnosti, npr. da za določena naročila ni pridobila konkurenčnih ponudb, da za zimsko službo ni izvedla razpisa za izbiro izvajalcev, pomanjkljivosti so bile tudi v sistemu nadzora nad njenimi izvajalci. NO je KS in Občini Železniki podal priporočila za izboljšanje poslovanja KS.

Svetniki so po odstopu Andreja Vrhunca s funkcije člana NO Občine Železniki vanj imenovali Velka Gortnarja. Na predlog komisije za mandatna vpraša-nja, volitve in imenovanja so imenovali novo komisijo za sprejem otrok v Vrtec Železniki. Dodali so novo predstavnicu staršev – enote Železniki Patricijo Pintar, saj prejšnja ni več imela otrok v vrtcu, sicer pa so v komisiji še Alenka Gajgar, Vesna Benedičič, Klara Leben Kušar, Martina Logar, Martina Markelj in Janja Janc.

Pri svetniških pobudah je Tina Jemec predlagala ustrezno prilagoditev intervalov na semaforjih na obeh straneh obvoznice Železniki, da bi omogočili boljšo pretočnost prometa v prometnih konicah, Franc Tušek je predlagal zasaditev parka pri pošti na Česnjici, Andreja Prodan pa ponovno vložitev pobude za prestavitev krajevne table v Dolenji vasi pred Zalogarja. To pobudo je podprl tudi svetnik Jernej Bešter, sicer predsednik KS Dolenja vas, in opozoril še na nujnost sanacije potoka Kršivnik. Alenka Lotrič je spomnila na potrebo po obnovi dvorane v Dražgošah in državne ceste v to vas, Rok Bajželj pa je opozoril na slabe avtobusne povezave Železnikov s Škofjo Loko ter nato proti Kranju in Ljubljani, zlasti ob koncih tedna. Zaradi številnih gradbišč v Selški dolini se zgodi, da avtobus v Škofjo Loko prispe z zamudo, potniki pa tako zgrešijo naslednji avtobus. Občini je predlagal, naj prevoznika prosi, da v primeru zamude avtobusa iz Železnikov avtobusi v Škofji Loki skušajo malo počakati.

Novosti pri najemu in uporabi kulturnega doma

Na 4. redni seji sveta Krajevne skupnosti (KS) Železniki je bil potrjen nov cenik, ki velja od 6. septembra, prinaša pa večje spremembe predvsem pri najemu in uporabi Kulturnega doma (KD) Železniki. Društva in javni zavodi s sedežem v KS Železniki imajo odslej 50-odstotni popust na najem prostorov KD, društva in zavodi zunaj KS Železniki pa 25-odstotni popust. Pri prireditvah lokalnega pomena lahko organizator enkrat letno zaprosi za brezplačen najem. »Vsak organizator ima v primeru slabe udeležbe enkratno možnost, da naknadno zaprosi za delno ali popolno oprostitev najemnine,« je razložil podpredsednik KS Robert Prezelj. Opozoril je, da je čiščenje po novem ločena postavka in ni več vključeno v ceno najema, so se pa zato za ta znesek znižale vse osnovne cene najemov. Pri opremi so nova pridobitev pravokotne mize (poleg obstoječih okroglih) in nov projektor z možnostjo brezžičnega prenosa slike. Po zgledu primerljivih prizorišč so, je pojasnil Prezelj, uvedli ležarino za opremo v najetih prostorih, da organizatorji čim prej naredijo prostor naslednjemu. Sprememba je tudi pri oglasnih tablah in plakatiranju: nekoliko so prilagodili cene izobešanja plakatov, ki so zdaj premosorazmerne velikosti plakata. V KS Železniki je sicer 14 oglasnih tabel. Cenik KS Železniki je dostopen na www.zelezniki.si. **A. Š.**

Deževje povzročilo precej škode

Obilno deževje je 27. oktobra in 3. novembra povzročalo težave po celotni občini.

ANA ŠUBIC

V občini Železniki so že ob poletnih vremenskih ujmah utrpeli nemalo škode, še več pa je bilo ob nedavnih obilnih deževjih. Po podatkih župana Marka Gasserja je Selška Sora 27. oktobra dosegla najvišji pretok letos – več kot 163 kubičnih metrov na sekundo. K sreči so po avgustovskem deževju v sodelovanju s koncesionarjem očistili zadrževalnike na vodotokih ter lovilce proda in jezove na Selški Sori, tako da v njih ni bilo veliko naplavin. Kljub temu je obilno deževje 27. oktobra in nato še 3. novembra povzročilo kar nekaj škode po celotni občini. Sanirali jo bodo z lastnimi sredstvi in s pomočjo države.

Kot je pojasnil občinski svetovalec za investicije Andraž Valcl, je narasla Selška Sora na več odsekih spodjedla brežine in oporne zidove strug, zalitih je bilo nekaj objektov, sprožilo se je veliko zemeljskih plazov, težave pa so povzročali tudi hudourniki (zamašeni prepusti, nanosen material ...). Prav tako je bilo veliko škode na kmetijskih zemljiščih (nanosi plavja in odnašanje zemlje) in v gozdovih (vetrolom, poškodovane gozdne ceste).

Selška Sora je med drugim spodkopala začasni most v Smolevo, zato so promet predčasno preusmerili na novi most, za začasnega pa so po podatkih župana pristojni za ta teden napovedali rušitev.

Sprožili so se številni zemeljski plazovi, v Kališah tudi v neposredni bližini hiše. Zaradi potencialne ogroženosti objekta naj bi se sanacija plazu začela še ta mesec. / Foto: arhiv Občine Železniki

Poškodovani so bili tudi mostovi in kolesarska steza na Jesenovcu, nov nasip in oporni zid pred Dolenčevim jezum, poplavljeni so bila vabdišča in igrišča na Rovnu ter stanovanjski objekti na Jesenovcu, Češnjici, v Ravnah in Sorici, je našteval Valcl. Hudourniki so povzročili škodo v Podlonku, Martinj Vrhu, Sorškem potoku in na Studenem. Sprožili so se plazovi v Sorici, Spodnjih Danjah, Ravnah, na Torki, v Golici, Davči in Ojstrem Vrhu; nekateri so zaprli občinske ceste, v Kališah pa se je sprožil v nepo-

sredni bližini hiše. Na objektu za zdaj ni poškodb, a je vseeno potencialno ogrožen, zato naj bi se sanacija plazu začela še ta mesec, je povedal Valcl.

POTEKA POPIS ŠKODE

»Škoda na javni infrastrukturi je velika, marsikaj pa se bo pokazalo še spomladi, ko bosta še zima in zmrzal naredili svoje, predvsem na lokalnih cestah in javnih poteh,« je prepričan župan. Po njegovih podatkih je Občina Železniki za sanacijo po letošnjih neurjih in poplavih v predplačilu s strani države doslej prejela slabih 300 tisoč evrov, pričakujejo pa še dodatna sanacijska sredstva. Državne pomoči se nadejajo tudi za odpravo posledic jesenskih deževij. Minuli teden so namreč prejeli sklep Uprave RS za zaščito in reševanje, da se začne ocenjevanje škode zaradi posledic neurij in poplav v obdobju od 27. oktobra do 6. novembra. »Popisovanje škode bo s strani občinske komisije za oceno škod potekalo do 15. decembra. Škoda na kmetijskih površinah bodo lahko lastniki do 1. decembra prijavili sami – na ustreznem obrazcu, ki ga bodo dostavili na občino. Škoda na objektih in drugi infrastrukturi v zasebni lasti mora biti na občino prav tako prijavljena do 1. decembra, da jo lahko nato oceni še občinska komisija,« je razložil Valcl.

Narasla Selška Sora je ponekod prestopila bregove ter na več odsekih spodjedla brežine in oporne zidove strug. / Foto: Simon Benedičič

Varnost občanov je ključna

Janez Habjan se je po dveh mandatih (2006–2014) vrnil v občinski svet, tokrat na Županovi listi Marka Gasserja.

ANA ŠUBIC

▣ Kako bi se predstavili občanom?

Prihajam z Zalega Loga, kjer sva z ženo zgradila hišo in ustvarila družino. Moje korenine v tej skupnosti segajo v mladost, ko sem se aktivno vključil v različna lokalna dogajanja. Sodeloval sem pri gasilcih, soustanovil športno društvo, ki ga vodim že 30 let, sodelujem pa tudi v vaškem odboru in kulturno-turističnem društvu. Po izobrazbi sem inženir kmetijstva in krajine, zaposlen pa sem kot inženir strojništva v podjetju Niko Železniki. Moje življenje je prepleteno tudi z ovčerejo, ki je moj hobi.

▣ Zakaj ste se odločili vstopiti oz. vrniti v lokalno politiko?

Pred nekaj mandati sem že bil občinski svetnik. Ugotavljal sem, da bi lahko še kaj prispeval k lokalni skupnosti, zato sem se odločil za ponovno kandidaturo.

Vrnitev v lokalno politiko zame predstavlja priložnost za nadaljnji prispevek k razvoju občine in reševanju izzivov, s katerimi se sooča.

▣ Ste dejavni v kakšnem odboru?

Župan me je imenoval za podžupana. Prisoten sem na vseh sejah odborov in štirih komisij, tako da sem »poleg« pri veliko stvareh. Župan me pooblašča tudi za udeležbo na dogodkih, ki jih sam zaradi drugih obveznosti ne more obiskati.

▣ Kaj je največji izziv v občini?

Eden od ključnih izzivov v naši občini je dolga čakalna doba na sprejem Občinskega prostorskega načrta (OPN), kar sem pred časom izkusil tudi sam, saj sem na sprejem čakal kar sedem let. Zavedam se, kako to vpliva na posameznike in družine, zato upam, da se to področje čim prej uredi. Problem bi lahko rešili z optimizacijo postopkov.

Janez Habjan / Foto: Tina Dokl

▣ Kateri projekti so še prioritetni?

Med mojimi prioritetaми so tudi projekti, ki se nanašajo na poplavno varnost in razvoj kolesarskih poti. Varnost občanov in občanov je ključnega pomena, prav tako pa želim spodbujati trajnostno mobilnost in zdrav način življenja. S temi projekti bomo okrepili povezanost in kakovost življenja v občini.

▣ Življenjsko vodilo?

Trudim se biti aktiven in koristen član lokalne skupnosti. Verjamem v sodelovanje, transparentnost ter odprto komunikacijo kot ključne elemente uspešnega lokalnega razvoja.

Kmete bo treba bolj spoštovati

Matjaž Podrekar je bil pred leti že v občinskem svetu, v katerem zdaj zastopa Županovo listo Marka Gasserja.

ANA ŠUBIC

▣ Kako bi se predstavili občanom?

Sem zaveden Selčan, občani me večinoma poznajo po gasilstvu, saj sem bil 15 let poveljnik PGD Selca, trenutno pa sem poveljnik Gasilskega poveljstva občine Železniki. Delam kot poslovodja v tehnični trgovini na Trati, v prostem času pa pomagam na domači kmetiji.

▣ Zakaj ste se odločili vstopiti oz. vrniti v lokalno politiko?

Vedno me je zanimalo dogajanje v lokalnem okolju in tudi sam bi rad nekaj pripomogel k temu, da bi bilo še več dogajanja v naši dolini, dokončno pa so me prepričali prijatelji in znanci.

▣ Ste dejavni v kakšnem odboru?

Sem v odboru za komunalno dejavnost in varstvo okolja, kjer je vedno pestro. Ukvarjamo se z lokalnimi cestami, javnimi potmi, obojih je v občini zelo ve-

liko in je treba sredstva po vsej občini razdeliti enakomerno. Sredstev pa je vedno premalo. Veliko se ukvarjamo z odvozom odpadkov, zbirnim centrom, kanalizacijo, čistilnimi napravami, naše področje so usadi, vsa infrastruktura ...

▣ Kaj je največji izziv v občini?

Meni je največji izziv, kako naj dolina ostane zelena. Če si želimo videti čez deset ali dvajset let dolino zeleno, bomo morali pomagati kmetom, nanje se preveč pozablja. Trenutna generacija se zelo trudi in obdela tudi zelo strma območja, mlajše generacije pa ob trenutni situaciji kmetijstva ne vidijo nobenega smisla v tem (opravičeno). Posledično bo vse več zaraščenih travnikov, košenin ... Ena od rešitev je, da občanom ponudimo čim več zaposlitev v lokalnem okolju, da mladi ne odhajajo iz doline, časovno s tem pridobijo nekaj časa za delo na domači kmetiji. Vsekakor mo-

Matjaž Podrekar / Foto: Gorazd Kavčič

ramo povečati tudi sofinanciranje nakupa kmetijske mehanizacije, ki si jo manjše kmetije zelo težko privoščijo. Kmete bo treba bolj spoštovati, saj brez njih ni hrane in lepih hribov in dolin.

▣ Kateri projekti so še prioritetni?

Prioriteten mi je seveda občinski prostorski načrt, ki se pripravlja mnogo predolgo. Marsikateri občan je že izgubil upanje in spremenil svoje plane ali pa se celo preselil v drugo občino. Na plan čakamo že več kot pet let, v teh petih letih se je zagotovo nabralo precej novih vlog, ki čakajo v predalih. Načrtu bomo morali nameniti več pozornosti.

Obnova ceste v Soteski

Prihodnje leto naj bi se začela rekonstrukcija državne ceste Podlubnik–Praprotno.

ANA ŠUBIC

Direkcija RS za infrastrukturo (DRSI) se namerava lotiti težko pričakovane rekonstrukcije državne ceste iz Škofje Loke proti Železnikom na odseku Podlubnik–Praprotno v dolžini dobre tri kilometre. Kot so napovedali, je začetek gradnje predviden prihodnje leto, so se pa po udoru cestišča ob avgustovskih poplavah v Soteski že lotili rekonstrukcije dobrih 360 metrov dolgega odseka. Župan Marko Gasser je povedal, da prejema vprašanja glede klančin na tem odseku. »Gre predvsem za to, da bi na najožjem odseku, kjer je cesta po navadi poplavljen, pričakovali, da bo prišlo do zvišanja, da ne bi obdržali enakih klančin. Če delajo poseg, naj ga naredijo čim bolj optimalno in racionalno,« je dejal župan. Dodal je, da je to problematiko že naslovil tudi na predsednika državnega sveta Marka Lotriča in da naj bi v teh dneh o tem imeli sestanek na DRSI.

Celotni projekt poleg rekonstrukcije ceste predvideva še izgradnjo enostranske dvosmerne kolesarske poti, ukrepov za varnost prometa, objektov za odvodnjavanje padavinske in zaledne vode ter prestavitev oz. zaščito komunalnih vodov. »Zaradi naknadne vključitve izgradnje daljinske kolesarske poti v projekt je potreben premik cestne osi in vozišča ceste, kar pomeni, da bo treba zavarovati obstoječe bregove Sore in urediti erozijsko zavarovanje obstoječih brežin. Projekt PZI je po recenziji zaključen. Odkupi zemljišč so v zaključevanju. V pripravi je razpisna dokumentacija za gradnjo,« so razložili na DRSI.

Po udoru cestišča ob avgustovskih poplavah v Soteski že poteka rekonstrukcija dobrih 360 metrov dolgega odseka. / Foto: Gorazd Kavčič

Župan je zadovoljen, da bodo vendarle dobili ustrezno cestno povezavo do občine Železniki. Kot je poudaril, je to nujno za razvoj gospodarstva in vse, ki se dnevno vozijo v Selško dolino in iz nje. Vesel je tudi, da so pred kratkim na državni cesti med Železniki in Škofjo Loko v sklopu vzdrževanja preplastili še nevarna odseka mimo spomenika v Dolenji vasi in pred Soteskarjem.

Predstavili reševalno-intervencijske službe

Na predstavitvi, ki je potekala ob mesecu požarne varnosti, so sodelovali gasilci, gorski reševalci, vodniki reševalnih psov, policisti ...

ANA ŠUBIC

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Železniki je oktobra, ob mesecu požarne varnosti, pripravil predstavitev reševalno-intervencijskih služb s prikazom reševalnih akcij. Organizatorji so bili s prvo izvedbo zadovoljni. Na prizorišče pri športni dvorani v Železnikih je pritegnila številne obiskovalce, ki so imeli priložnost поблиže spoznati delo in opremo različnih reševalcev.

Veliko pozornosti je pritegnila vaja reševanja ob prometni nesreči. Reševanje so prikazali gasilci PGD Škofja Loka, ki ima koncesijo za posredovanje ob prometnih nesrečah na Selškem. Da so rešili voznika, ki je ostal ukleščen v vozilu, so morali vozilo v tehničnem posredovanju razrezati. Gasilci PGD Železniki so prikazali gašenje kuhinjskega požara in gašenje z ročnimi gasilnimi aparati, otroci pa so se lahko preizkusili v gašenju z vedrovko. Prve posredovalke iz PGD Železniki so v sodelovanju z ekipo nujne medicinske pomoči Škofja Loka prikazale postopke oživljanja. Predstavili so se tudi Gor-

Predstavilo se je tudi redarstvo. / Foto: Simon Benedičič

ska reševalna služba Škofja Loka, Klub vodnikov reševalnih psov Kranj, policisti Policijske postaje Škofja Loka ter medobčinsko redarstvo občin Bled, Bohinj in Železniki.

Digi info točka tudi v Železnikih

Občanom prinaša brezplačno pomoč pri uporabi digitalnih javnih storitev.

ANA ŠUBIC

Ministrstvo za digitalno preobrazbo je v sodelovanju z Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije v zadnjem mesecu in pol po Sloveniji odprlo 222 Digi info točk, s katerimi želijo povečati digitalno vključenost in pismenost prebivalstva. Sredi novembra so v sodelovanju z Območno obrtno-podjetniško zbornico Škofja Loka Digi info točko ustanovili tudi v Železnikih, in sicer v sklopu Lokalnega učnega središča Ljudske univerze Škofja Loka.

SVETOVANJE POTEKA VSAK DELAVNIK

Digi info točka deluje na sedežu Občine Železniki (Češnjica 48, 2. nadstropje), kjer so strokovnjaki vsak delavnik na voljo za brezplačno digitalno podporo in svetovanje občanom. »Svetovanje na Digi info točki pokriva različna področja digitalnih javnih storitev, vključno z uporabo elektronske osebne izkaznice, povezanimi mobilnimi aplikacijami, prijavo v elektronske storitve, elektronskim podpisovanjem, dostopom do informacij o delovanju državne uprave prek portala gov.si ter uporabo storitev portala eUprava, SPOT, eDavki ...« je na odprtju Digi info točke v Železnikih pojasnila direktorica Ljudske univerze Nina Triller Albreht in povabila k obisku. Vabilu se je pridružil tudi župan Marko Gasser: »Občanke in občane vabimo, da izkoristijo ponujeno priložnost in si olajšajo poslovanje z javnimi storitvami.« S tem se bodo tudi izognili čakanju v vrstah in marsikatero storitev opravili od doma, je pristavil.

Digi info točka je odprta ob ponedeljkih, sredo in petkih od 7. do 11. ure ter v torek in četrtek od 12. do 15. ure. Delovala bo do konca novembra prihodnje leto. Za več informacij lahko pokličete na telefonsko številko 04 506 13 00 ali pišete na e-naslov info@lu-skofjaloka.si.

Z odprtja Digi info točke v Železnikih: župan Marko Gasser ter direktorica Ljudske univerze Škofja Loka Nina Triller Albreht (tretja z leve) s sodelavkama Tanjo Avman (druga z leve) in Katjo Kavčič Bogataj

ZAGOTAVLJAMO TRAJNO ENERGIJO.

Električna energija je življenjska energija sodobne družbe. V Skupini Elektro Gorenjska smo zato odgovorno predani zagotavljanju trajne, kakovostne, vzdržne in stabilne oskrbe naših uporabnikov z električno energijo.

Smo Skupina Elektro Gorenjska.
Zagotavljamo trajno energijo.

www.elektro-gorenjska.si

 skupina
elektro
gorenjska

Na mestu stare šole načrtujejo kulturni objekt

V Podlonku so porušili staro šolo. Na njenem mestu nameravajo v prihodnjih treh letih zgraditi večnamenski kulturni objekt.

ANA ŠUBIC

V začetku novembra so v Podlonku porušili staro šolo – delno s prostovoljnim delom in delno ob sofinanciranju Občine Železniki. Dotrajani objekt, ki je bil v lasti Krajevne skupnosti (KS) Železniki, po besedah župana Marka Gasserja ni bil več statično varen. »Predvidevamo, da bomo na tem mestu v prihodnjih treh letih zgradili večnamenski kulturni objekt,« je napovedal župan in poudaril, da je vlaganje v razvoj podeželja ključno, če želimo mlade družine zadržati tam. V osnutku občinskega proračuna za prihodnje leto so zagotovili denar za pripravo projektne dokumentacije za kulturni objekt v Podlonku in pridobitev gradbenega dovoljenja.

S sredstvi letošnjega participativnega proračuna je vaški odbor Podlonk - Prtovč že pridobil dokumentacijo idejne zasnove ureditve območja stare šole. »Večnamenski kulturni objekt je za našo vas izredno velikega pomena,« je poudaril predsednik vaškega odbora in član sveta KS Železniki Janez Šmid. Po njegovih podatkih je v Podlonku ta čas 26 otrok do 15. leta starosti, vključno z otroki s Prtovča in iz Draboslovice pa jih je 31. »Glede na mlado populacijo, ki je trenutno v Podlonku, se bo število otrok z leti še povečalo. Nimamo pa športnega igrišča, otro-

Rušenje dotrajane objekta nekdanje šole

Idejna zasnova večnamenskega kulturnega objekta

škega igrišča, večjega prostora, kjer bi se lahko zbralo okoli trideset ljudi in kjer bi se otroci lahko zbirali in preživljali prosti čas. Za ta projekt smo se odločili oz. poenotili, ker potrebujemo večji objekt ter otroško in športno igrišče,« je razložil Šmid. Pred dvema letoma je v vasi zaživelo Športno, kulturno, turistično društvo Podlonk, ki izvaja tudi otroške delavnice. »Nanje pride od 15 do 20 otrok z mamicami in tri vodje delavnic, ki se trenutno stiskajo v brunarici, veliki tri krat štiri metre. Do nedavnega ni imela niti stranišča. Če hočemo obdržati mladino in mlade družine v vasi, je objekt nujno potreben,« je poudaril Šmid. V stari šoli, kjer že petdeset let ni bilo pouka, so po Šmidovih besedah nekoč potekali športne aktivnosti za starejše, kulturne prireditve ob dnevu žena in materinskem dnevu, pustovanja, občni zbori ... »Glede na stanje šole, ki ni bila več varna za uporabo ter je bila tudi nevarna za okolico in mimoidoče, so zamrle dejavnosti v vasi, ker enostavno ni bilo ustreznega prostora. Lahko bi rekli, da je zamrlo tudi vzdušje v vasi, ki si ga želimo obuditi, ne nazadnje tudi s pomočjo kulturnega objekta in občine, ki nam je pri naši ideji prišla naproti,« je še razložil Šmid.

29
let tradicije

POGREBNE STORITVE
hipnos d.o.o.
tel.: 051 / 620 699

**24-URNA POGREBNA
SLUŽBA NA OBMOČJU
ŽELEZNIKOV Z OKOLICO**

**www.hipnos.si
hipnos@hipnos.si**

Nagradili prizadevne turistične delavce

Štiri priznanja Gorenjske turistične zveze so šla v Selško dolino.

ANA ŠUBIC

Na 52. srečanju gorenjskih turističnih delavcev, ki so ga oktobra gostili na Bledu, je Gorenjska turistična zveza podelila številna priznanja, nekaj tudi v občino Železniki.

Turistično društvo (TD) Železniki je prejelo priznanje za 60 let delovanja. Kot so zapisali v obrazložitvi, je njegova glavna skrb nedvomno skrb za ohranjanje klekljarske tradicije, ki je v Železnikih in okolici stara že več kot 140 let. TD Železniki preko celega leta organizira veliko prireditev, njegov paradni konj pa so Čipkarski dnevi, pri čemer je bila letošnja izvedba že 61. po vrsti. Priznanja so podelili tudi dolgoletnim članom TD, med njimi so bili trije iz Selške doline: Vita Dolenc, Klavdija Škulj in Niko Peternejl.

Vita Dolenc je izvrstna klekljarica, dejavna v TD Železniki. Njene čipke so prave

umetnine, sicer pa svoje znanje predaja drugim in s tem bogati domačo klekljarsko dediščino, so zapisali v utemeljitvi. V TD Železniki vodi klekljarsko sekcijo in je gonilna sila vsega, kar je povezano s čipkami. Tudi na delavnicah Ob punklju se dobimo skrbi za dobro voljo ter izmenjavo znanja in tehnik klekljanja.

Klavdija Škulj je predsednica Kulturnega in turističnega društva Zali Log že vse od ustanovitve leta 2009. »Je zelo prizadevna in zelo zaslužna, da vsako leto izvedejo pester program: Praznik zelja, vzdrževanje poti v Sušo, poslikava sveč na skrilu, steklenice z motivom suške vode ... Je gonilna sila in zna pridobiti ostale člane društva, da skrbijo za dogodke in promocijo Zalega Loga in Selške doline,« so navedli v obrazložitvi. Niko Peternejl je dolgoletni član TD Davča. Vsako leto ogromno časa namenja organizaciji Dneva teric. »Brez nje-

Priznanje za 60 let delovanja TD Železniki je prevzela Zdenka Pfajfar. / Foto: Tina Dokl

govega prizadevnega dela si ne morejo predstavljati tako odlično organizirane prireditve,« so zapisali v Gorenjski turistični zvezi.

Srečno 2024!

Spoštovani odjemalci,
občanke in občani občine
Železniki.

Zahvaljujemo se vam
za sodelovanje in izkazano
zaupanje, novo leto naj
vam prinese vsega dobrega,
zdravja, sreče in osebnega
zadovoljstva.

*Topel dom.
Čisto okolje.
Zelena energija.*

www.toplarna-zelezniki.si

V Železnikih nova ginekologinja

V Dispanzerju za žene Zdravstvene postaje Železniki ob petkih dela zdravnica Seka Mirčić.

SERGEJA VALJAVEC

Vsaka ženska lahko prosto izbere svojega ginekologa, večinoma pa ga ženske izberemo v bližini kraja bivanja. V dispanzerju za žene Zdravstvene postaje Železniki enkrat na teden (ob petkih) dela zdravnica Seka Mirčić, specialistka ginekologije in porodništva, poleg nje še sestra Špela Nastran, dipl. babica, ki skrbi, da delo poteka nemoteno ter da so vse pacientke pravočasno in prijazno obravnavane.

V delovnem času ambulante na pregledde naročajo osebno, po telefonu ali z aplikacijo Do zdravnika. Ostale delovne dni lahko pacientke pokličejo v Ginekološko ambulanto 3 v Zdravstveni dom (ZD) Škofja Loka. Glede na nujnost težav se po potrebi dogovorijo za pregled v Škofji Loki.

Pogovarjali smo se z ginekologinjo Seko Mirčić, dr. med., spec. ginek. in porod.

▣ **Da bi vas vaše (bodoče) pacientke nekoliko spoznale, vas prosimo, da se nam na kratko predstavite.**

Kot zdravnica delam 29 let, od tega 20 let kot specialistka za ginekologijo in porodništvo. Fakulteto, specializacijo in magisterij sem končala na univerzi v Beogradu. Do leta 2021 sem delala v Srbiji, kjer sem opravljala ambulantno delo in delo v bolnišnici na oddelku za ginekologijo in porodništvo. Devet let sem bila vodja ginekološke službe. Od leta 2021, po opravljeni nostrifikaciji in po opravljenem izpitu iz slovenščine na ravni odličnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani, delam v ZD Škofja Loka. Enkrat na teden delam v ambulanti v Železnikih, enkrat na teden pa v Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo Kranj, kjer opravljam ginekološke operacije, delam v porodni sobi in dežuram.

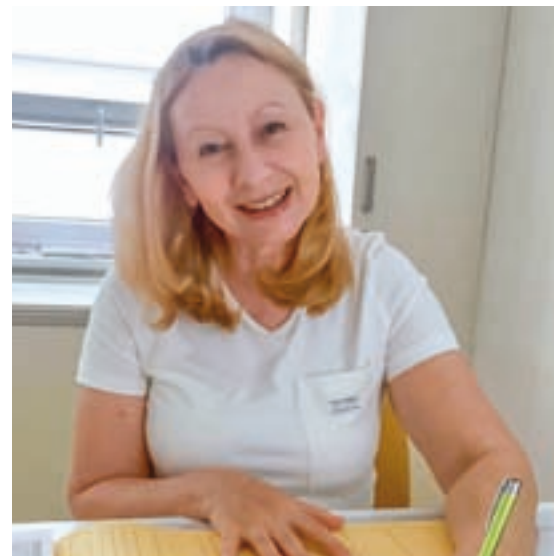
▣ **Kakšne preglede opravljate v ginekološki ambulanti v Železnikih?**

V ginekološki ambulanti v Železnikih lahko opravljamo ginekološke preglede, ki so namenjeni spremljanju zdravja ženskih reproduktivnih organov: splošni ginekološki pregled, ultrazvočni pregled male medenice, odvzem brisa materničnega vratu, svetovanje o izbiri kontracepcije, o hormonskem zdravljenju

(v menopavzi) in svetovanje pri načrtovanju družine. V ambulanti opravljamo tudi spremljanje nosečnosti. Delamo manjše posege, kot sta biopsija (odščip tkiva) in odstranitev materničnega vložka, vstavljanje in spremljanje pesarja za podporo pri ponižani maternici. Prepoznamo lahko kompleksnejše ginekološke zaplete in jih ustrezno zdravimo. Na ginekološki pregled se ženske lahko naročijo v primeru bolečine v predelu roditelj, nerednih menstrualnih ciklov, krvavitve med menstrualnimi cikli, zanositve, nenehnih bolečin med spolnim odnosom, močnega izcedka ...

▣ **Ob tej priložnosti želite predstaviti izjemno pomemben preventivni ginekološki pregled – bris materničnega vratu.**

Redni ginekološki pregledi so nujni za dobro zdravje ženske. Preventivni pregledi materničnega vratu so namenjeni ženskam med 20. in 69. letom starosti. Namen preventivnih pregledov je odkrivanje začetnih, predrakavih sprememb, ki jih posameznik sam ne opazi in so očem skrite oziroma mu še ne povzročajo nobenih težav. Obolenje materničnega vratu dolgo ne pokaže nobenih znakov, vse dokler bolezen ni močno razvita in je škoda že narejena. Preventivni pregledi materničnega vratu se izvajajo po protokolu, ki izhaja iz pravic zdravstvenega zavarovanja, in jih izvajamo na naslednji način: prva dva pregleda naj bosta v razmiku enega leta, in če sta oba normalna, lahko razmik med brisi podaljšamo na tri leta. Ker rak materničnega vratu raste počasi (danes razmišljamo, da rak materničnega vratu nastaja prek predrakavih sprememb 15 let ali več), je mogoče s pregledi žensk na tri leta veliko večino nevarnih sprememb materničnega vratu odkriti in zdraviti pravočasno. Pri pravočasnem odkritju lahko obolenje pozdravimo učinkovito in brez hujših stranskih učinkov z manjšo operacijo. S pravočasnim odkrivanjem in zdravljenjem predrakavih sprememb na materničnem vratu zelo uspešno zmanjšujemo zbolewnost in umrljivost za invazivnim rakom materničnega vratu.

Zdravnica Seka Mirčić, specialistka ginekologije in porodništva

Bris materničnega vratu ali test PAP (poimenovan po grškem zdravniku Papanikolaou) ženska opravi pri izbranem ginekologu. Ginekolog s posebnim loparčkom in krtačko rahlo podrsa po sluznici materničnega vratu in materničnega kanala, da pridobi vzorec njenih celic. Bris pogledajo citologi v laboratoriju. Izvide prejmemo najkasneje v štirih tednih. Pregled je zelo preprost in za žensko ni boleč. Zaradi odvzema celic iz kanala vratu lahko po pregledu nastane blag krvavkast izcedek. Po pregledu se lahko ženska vrne k običajnim dnevnim aktivnostim. Triletni intervali ne veljajo za ženske z ginekološkimi težavami, ki so sumljive za raka materničnega vratu, z ugotovljeno ali zdravljenjo predrakavo spremembo materničnega vratu (dokler nista dva brisa PAP negativna in negativen bris na virus HPV) in po zdravljenju raka materničnega vratu.

Preventivnih testov PAP ne potrebujete, če so vam v celoti odstranili maternico zaradi nerakavih bolezni (razen v primeru, kadar je bila opravljena t. i. supracervikalna odstranitev maternice, pri kateri se maternični vrat ohrani), če ste mlajši od 20 let in brez ginekoloških težav ali če ste starejši od 69 let ter se tako odločili po posvetu z ginekologom. Preiskava brisa lahko pokaže, da je bris negativen (normalen) ali patološki. Ženske, ki so na osnovi rezultatov brisa PAP določene kot zdrave, povabimo na pregled skladno s protokolom, in sicer v času od enega do treh let. Žen-

ske, pri katerih smo našli spremembe v brisu, pa pokličemo v skladu s priporočili.

Ginekologija je eno redkih področij medicine, kjer je z zelo preprostim pregledom mogoče odkriti in učinkovito zdraviti predrakave spremembe in na ta način preprečiti raka materničnega vratu. Preventivni pregledi za ženske so zelo pomembni, ker s preventivnimi pregledi in nekaj zdravimi navadami lahko dolgo ohranjamo svoje ginekološko zdravje.

VPIS NOVIH PACIENTK

Ginekologinja Seka Mirčič obenem obvešča, da še sprejema nove pacientke, zato se dekleta in žene, ki se želijo opredeliti k njej v Dispanzer za žene Zdravstvene postaje Železniki, lahko osebno oglasijo v ambulanti ali se naročijo na pregled na telefonski številki (04) 51 46 162 – v delovnem času ambulante. Predvsem so vabljeni mlajša dekleta, ki še nimajo izbranega ginekologa, in starejše gospe, ki si lahko ginekologinjo izberejo v domačem kraju. Pacientke, ki ste še vedno opredeljene pri zdravniku Matiji Urhu, spec. gin. in por., v Železnikih, lepo vabljeni, da uredite novo opredelitev za zdravnico Seko Mirčič, spec. gin. in por.

Pozitivna izkušnja pacientke

Tina Jemec: »Z izbrano ginekologinjo Seko Mirčič, dr. med., sem zelo zadovoljna. Je prijazna, strokovna in natančna. Za pregled in posvet si vzame čas, kar mi je pomembno. Vesela sem, da smo dobili dobro zamenjavo in da se je ambulanta v Železnikih obdržala. Ključno se mi zdi, da občani uporabljamo vse storitve, ki so nam na voljo v Železnikih, saj bomo le tako te storitve tudi ohranili v našem kraju.«

Tina Jemec / Foto: Gorazd Kavčič

Koncesija novi zobozdravnici

Potem ko je zobozdravnica Marija Ujevič Šalkovič izgubila koncesijo, je Občina Železniki nedavno podpisala koncesijsko pogodbo z novo zobozdravnico za odrasle Jano Bregar. Paciente v zdravstvenem domu Železniki bo začela obravnavati v začetku prihodnjega leta, točen datum pa še ni znan. Povedala je, da bo nova koncesijska ambulanta sprejela vse paciente, ki so bili doslej opredeljeni pri Šalkovičevi. »Za izbiro osebnega zobozdravnika se bo sicer treba osebno zglasiti v ordinaciji. Ko bo ta začela delovati, bodo o tem obveščeni in tudi o načinu, kako bo to potekalo,« je pojasnila Jana Bregar. A. Š.

NADO
CENTER ZDRAVJA

031 437 000
www.nadocenter.si
info@nado.si

ZA HRBTENICO BREZ BOLEČIN

IMATE BOLEČINE V HRBTU?
MI IMAMO REŠITEV!

NE PREZRITE!

V Nado centru zdravja,
kjer smo specializirani za

zdravljenje različnih oblik težav s hrbtenico, imamo dvajsetletne izkušnje na tem področju. Imamo tradicijo in zgodovino številnih pozitivnih izkušenj ter odzivov naših zadovoljnih strank. Za paciente s težavami v hrbtenici skrbi za to posebej usposobljena ekipa fizioterapevtov. Opremljeni smo z aparati in pripomočki po naj sodobnejših standardih. Vsaki naši stranki posebej zagotovimo individualno svetovanje, obravnavo in terapijo.

Neoperativna dekompresijska terapija hrbtenice, ki jo laično opišemo tudi kot kontrolirano raztezanje hrbtenice, je uspešna metoda zmanjševanja bolečin pri različnih diagnozah v več kot 80 odstotkih primerov. Raztezanje hrbtenice je uspešno, saj se osredotoči predvsem na vzrok nastanka težav. Naši uspehi so dokazljivi v teoriji in praksi.

Neoperativna dekompresijska terapija hrbtenice zdravi:

- bolečine v ledveni hrbtenici (bolečine v križu, diskus hernija, ishiadične bolečine, spondilolisteza, skolioza ...),
- bolečine v vratni hrbtenici (diskus hernia, mravljinčenje rok, vrtoglavice, glavoboli ...).

Poleg dekompresijske terapije pri nas izvajamo tudi splošno fizioterapijo (športne poškodbe, kalcinacije, protibolečinske terapije, terapije po poškodbah ...)

Foto: Polona Avanzo

Center za neoperativno dekompresijo hrbtenice
Nado center zdravja d.o.o., Zaloška cesta 167, Ljubljana

Dvajsete Železne niti

Pripravili smo že dvajseto številko zbornika **Železne niti**. Predstavitve bo v petek, **24. novembra, ob 19. uri** v **Kulturnem domu Železniki**.

RUDI REJC, UREDNIK ZBORNICA IN PREDSEDNIK MUZEJSKEGA DRUŠTVA ŽELEZNIKI

V Muzejskem društvu Železniki si že dvajset let prizadevamo zapisati zgodovino naše Selške doline. Ponosni smo in z veseljem bomo zbornik tkali še naprej. V dosedanjih dvajsetih letih je bilo v zborniku *Železne niti* na več kot 8000 straneh objavljenih 643 prispevkov, sodelovalo je 222 avtoric in avtorjev. Prav vsi so bili pripravljeni sodelovati brez vsakega nadomestila. Vsem se lepo zahvaljujem.

Tudi letošnja jubilejna, že 20. številka Zbornika za Selško dolino *Železne niti* prinaša dobre zgodbe. Pri nastajanju 35 prispevkov je sodelovalo 36 avtoric in avtorjev, zbornik pa obsega okoli 500 strani.

V rubriki *Železne niti* je Andrej Bogataj pripravil sprehod Od plavža do plavža v krajih nekdanje Avstro-Ogrske, Alojz Demšar in Petra Leben Seljak sta opisala Nastanek in razvoj sorških kajž, Miha Markelj pa Večstoletne povezave Sorice in Inichena. Zelo pester je pregled obletnic. Spomnimo se 1050-letnice Selc, 400-letnice Župnije Železniki, šola v Bukovici praznuje 120 let, župnišče v Davči 100 let, Turistično društvo Železniki 60 let in Ribiška družina Železniki 70 let.

Napolnjene so tudi rubrike Imeli smo ljudi, Zgodovina, Stavbna dediščina, Naravoslovje, Družba in ljudje, Pogovori,

Koledar ob jubileju Selc

Kulturno društvo dr. Janez Ev. Krek Selca pripravlja izdajo stenskega koledarja s fotografijami dogodkov, ki so se vrstili v letošnjem letu ob praznovanju 1050. obletnice prve pisne omembe Selc. Kot so sporočili, bo koledar na voljo predvidoma sredi decembra. Zbrana sredstva bodo namenili kritju stroškov ob izidu spominkega zbornika o Selcih. **A. Š.**

Dopolnili gasilsko zbirko

V Muzeju Železniki so oktobra ob dnevih evropske kulturne dediščine odprli dopolnjeno zbirko Gasilstvo v Selški dolini. Gasilsko zbirko, ki je v muzeju že od leta 1978, je kustosinja Katja Mohorič Bonča obogatila s predmeti, podatki in fotografijami, ki so jih dobili v kasnejših letih in jih shranili v depoju. Predstavljenih je vseh sedem prostovoljnih gasilskih društev (PGD) v občini Železniki, in sicer preko gasilskih domov. Zelo pomembna pridobitev je spominska knjižica ob zbiranju finančnih prispevkov za motorno brizgalno PGD Železniki iz leta 1938. Slednjo imajo v muzeju že 45 let, knjižico pa so dobili predlani in je zanimiva, ker so v njej tudi posamezniki in organizacije, ki so bili med vojnama ključni v družabnem in gospodarskem življenju v Železnikih. V zbirki so ohranili prvo motorno brizgalno na Selškem iz leta 1928, videti je mogoče prvi prapor PGD Železniki iz leta 1958, svečano gasilsko uniformo iz petdesetih let, različno gasilsko opremo, odlikovanja ... **A. Š.**

Zbornik je letos precej bolj obsežen; ima okoli 500 strani.

/ Foto: Gorazd Kavčič

Spomini, Kultura, Osnovna šola, Občinski nagrajenci in delo v muzejskem društvu. Za branje je torej veliko dobrih zgodb. Predstavitve dvajsetih *Železnych niti* bo v petek, 24. novembra, ob 19. uri v Kulturnem domu Železniki. Zbornik bo od tega dne v prodaji na običajnih prodajnih mestih (Muzej Železniki, Knjižnica Železniki, trgovina Hitri kruhek na Češnjici, Trgovina Škulj Zali Log) in pri nekaterih članih muzejskega društva. Ceno smo po desetih letih morali dvigniti na 30 evrov, saj je zbornik letos precej bolj obsežen, stroški pa se večajo.

Z odprta dopolnjene gasilske zbirke / Foto: Simon Benedičič

Puštuci u Železnikih

V Galeriji Muzeja Železniki je do 1. decembra na ogled razstava Puštuci u Železnikih.

KLARA MRAK

Muzejsko društvo Železniki na letošnji osmi razstavi gosti slikarske kolege iz Škofje Loke. Likovna umetnost na Loškem ima dolgo tradicijo in že samo mesto z okolico je odlična kulisa, ki vzbuja ustvarjalnost. Tako se je pred 26 leti porodila zamisel pri Avgustu Babniku, po domače Gustlu, da poveže vse ustvarjalce, ki živijo v Puštalu. Zbralo se jih je okrog dvajset. V tem krogu so akademiki, likovni pedagogi in ljubitelji umetnosti, ki ustvarjajo iz lastnega navdiha. Pred kratkim so k sodelovanju povabili tudi otroke iz Osnovne šole Škofja Loka-Mesto, ki živijo v Puštalu. Zbrana pestra družina ni povezana v društvu, povezujejo pa se na razstavah. »Slogovno so popolnoma različni in so razstave kolaž posameznih videnj sveta,« so v Muzejskem društvu Železniki zapisali ob razstavi. V teh letih so razstavljali v glavnem v Puštalskem gradu, lani, ob 25-letnici, pa v Sokolskem

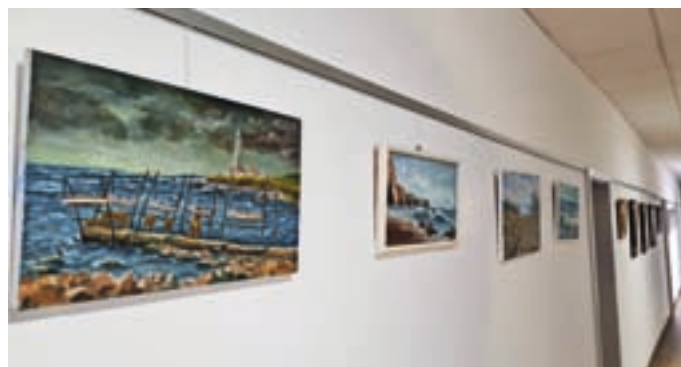
Puštuci tokrat svoja dela predstavljajo v Galeriji Muzeja Železniki. / Foto: Simon Benedičič

domu. Odprtje razstave v začetku novembra je z glasbo obogatil Žiga Jereb na violini. V galeriji Muzeja Železniki tako razstavljajo: Avgust Babnik, Anton Gaber, Nika Hvasti, Anton Kožuh, Simon Mla-

kar, Mojca Pintar, Janez Rant, Tina Rant, Irena Šuštar in Franc Temelj. Pridružujejo se še učenci Osnovne šole Mesto, in sicer Hana Budimir, Nejc Dolenc, Benjamin Klobučar, Maja Miklavčič in Žana Žmavc.

Likovna razstava Jožeta Sušnika

Na hodniku Občine Železniki je do 15. decembra na ogled razstava člana likovne sekcije Kulturno-umetniškega društva Zbilje Jožeta Sušnika. Od nekdanj je rad risal, ustvarjalna žilica ga je vodila tudi v poklic strojnega tehnikarja, za slikanje in ustvarjanje v barvah pa se je odločil po upokojitvi. Takrat se je včlanil v omenjeno likovno sekcijo, ki deluje pod mentorstvom slikarke Renate Grmovšek. V skupini ustvarja že 16. leto. Sodeloval je na mnogih skupinskih razstavah društva, s samostojno razstavo pa se predstavlja drugič. Razstavil je izbrana dela iz svojega bogatega opusa – od tihožitij, krajin, figur do portretov, upodobljenih po spominu iz svojega življenja. Okvirje za slike je večinoma izdelal sam. **A. Š.**

Na hodniku Občine Železniki si lahko do 15. decembra ogledate razstavo slik Jožeta Sušnika.

 <p>POGREBNIK d.o.o. <i>z vami že 30 let</i></p> <p>poslovna enota: Šutna 11, 4209 Žabnica</p> <p>24-URNA DEŽURNA ŠTEVILKA: 041 624 685 CELOTNO OBMOČJE GORENJSKE</p> <p>www.pogrebnik.si</p>	<p>NOVO na pokopališču Žabnica</p> <p>10% popusta do 1.1.2024</p> <p>cvetličarna DALIJA</p> <p>070 443 902</p> <p>✉ cvetlicarna@pogrebnik.si f Cvetličarna Dalija</p>	 <p>IZKOPI IN UREJANJE OKOLICE</p> <p>031 223 091</p> <ul style="list-style-type: none"> · TLAKOVANJE · UREJANJE VRTOV · IZKOPI Z MINI BAGROM
---	---	---

Pripovedovalski večer v soriškem narečnem govoru

Osrednji del dogodka, ki je potekal v Sorici, so bile povedke iz Spodnjih Danj.

KATJA MOHORIČ BONČA

Z glasbo in pozdravom »Šen gruss auss de Tsare, dart k ssa froe lajte da ghome« se je v mali dvorani kulturnega doma v Sorici 26. oktobra začel pripovedovalski večer v soriškem narečnem govoru. Dogodek je potekal v sklopu praznovanj prve omembe Selc in Selške doline. Pri pripravi so sodelovali člani skupine za ohranjanje soriškega narečnega govora Anja Burger, Monika Gasser, Polona Golija, Boris Jensterle, ddr. Miha Markelj in Katja Mohorič Bonča, Turistično društvo Sorica in Javni zavod Ratitovec ter glasbenika iz Sorice Loti Gasser in Miha Koblar. Dogodek je bil financiran s sredstvi ministrstva za kulturo, ki so namenjena ohranjanju soriškega narečnega govora.

Osrednji del dogodka so bile povedke iz Spodnjih Danj, ki so jih Katji Mohorič Bonča povedale Jožica Šubic, Minka Žbontar in Ana Čufar. Vse so otroštvo in zgodnjo mladost preživele v Spodnjih Danjah. Pripovedovale so o vsakdanjih rečeh, ki so zaznamovale njihovo mladost. Povedke smo postavili v namišljen dnevni cikl. Začeli smo z jutranjo zgodbo, sledila so hišna in kmečka opravila, končali smo s pripovedmi o družabnem in zabavnem življenju s plesom in glasbo. Vmes smo slišali še, da je bila prava kava veliko razkošje, dišeča vrtnica na vasi pa vredna otroške pozornosti in spomina. Njihovemu narečnemu govoru je življenje v Železnikih dalo svoje značilnosti in pripovedovale so v selškem narečju z elementi danjarske govorice. V pripovedovalskem večeru sta se izmenjevala Katja Mohorič Bonča, ki je poskušala čim bolj verodostojno predstaviti zapisane pripovedi, in

Vsebinsko zanimive pripovedi je bilo mogoče slišati še v soriškem govoru, kar je bilo svojevrstno doživetje. / Foto: Igor Mohorič Bonča

ddr. Miha Markelj, ki jih je prevedel v soriški narečni govor. Vsebinsko zanimive pripovedi je bilo mogoče slišati še v soriškem govoru, kar je bilo svojevrstno doživetje in izkušnja ter dokaz, da se soriški govor da ponovno oživiti. Pripovedovalskemu delu sta sledila druženje in pogostitev, ki so ju pripravili v Gostišču Macesen.

Verjamemo, da smo tudi s tem dogodkom prispevali k ohranitvi in popularizaciji soriškega narečnega govora, mogoče tudi spodbudili koga k učenju. Upamo, da smo pripravili zanimiv in poučen večer z vsebino, s katero so se obiskovalci poistovetili. Hvala vsem za obisk.

Zgodbe muzejskih predmetov: Cepilnik

KATJA MOHORIČ BONČA,
MUZEJ ŽELEZNIKI

IME PREDMETA:

Cepilnik (inv. št. Že 616)

OPIS PREDMETA

1. material in tehnika: kovina
2. dimenzije: dolžina je 20 cm
2. leto prihoda v muzej: 1973

Strehe iz skrilnih ploščic dajejo kulturni krajini v Selški dolini svojevrsten značaj. Skrilarska dejavnost je tu dosegla največji razcvet v 19. in v začetku 20. stoletja. Material za skrilne ploščice so pridobivali v skrilolomih. Tam so različne postopke v proizvodnji ploščic opravljali

Cepilnik za cepljenje kamnitih klad skrilavcev / Foto: Katja Mohorič Bonča

različni delavci. Osnovno orodje delavcev, ki so špoltali oz. cepili večje kamnite klade skrilavcev, je bil poleg lesenega kladiva cepilnik. To je železno orodje, ki

je na eni strani priostreno in brušeno, na drugi strani ima sploščen del, po katerem špoltar udarja z lesenim kladivom in cepi kamnite klade.

Nedeljske maše naj ostanejo

V župnijah Dražgoše in Zali Log so prepričani, da je ukinitve nedeljskih maš prehud ukrep.

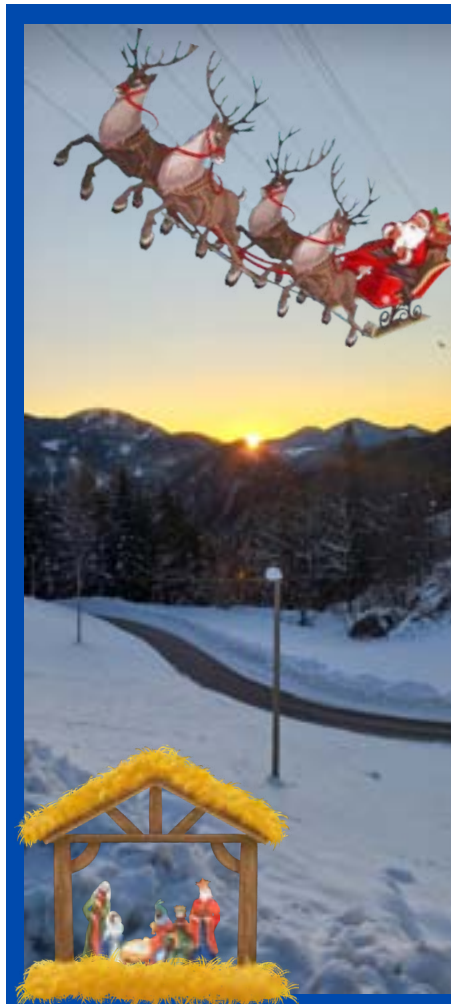
JOŽE KOŠNJEK

Odločitev Nadškofije Ljubljana in Župnije Železniki, da se s prvim avgustom ukinejo nedeljske maše v župnijah Dražgoše in Zali Log, ter napoved možnosti ukinitve obeh župnij ter njune pripojitve Župniji Železniki, je v župnijah Dražgoše in Zali Log povzročila veliko nejevolje. Tudi rešitev s sobotnimi večernimi mašami izmenično vsakih štirinajst dni, ki jih po odločitvi nadškofije in Župnije Železniki daruje župnik Jože Hauptman, sicer duhovni pomočnik v Stari Loki, zanje ni prava in je škodljiva za versko življenje v obeh župnijah. Nadškofija in župnija pa sta nejevoljne farane mirili s pojasnilom, da ukinitve nedeljskih maš in njihova predstavitev na sobote le ni tako huda, saj imajo možnost obiskovanja maš v Železnikih. Poudarjali sta, da je rešitev začasna, saj bo veljala le do konca julija prihodnje leto, ko nadškofija vsako leto na novo določa obveznosti duhovnikov, v prizadetih župnijah pa morajo razumeti tudi težave nadškofije s pomanjkanjem duhovnikov.

Na sestanku, ki je bil zadnje oktobrsko nedeljo v cerkvi v Železnikih, so ljubljanski pomožni škof in generalni vikar dr. Franc Šuštar, arhidiakon in poljanski župnik dr. Jože Plut in železnikarski župnik Tine Skok ponovno skušali prepričati farane prizadetih župnij, da je taka rešitev ta trenutek najboljša in edina

mogoča. Priporočili so nadaljnje sodelovanje z župnikom in skupno reševanje težav. Predstavniki župnij pa so ponovili stališče, da je ukinitve nedeljskih maš nedopustna in škodljiva. Spraševali so, zakaj gostujoči župnik v obeh župnijah ne mašuje v nedeljo namesto v soboto in zakaj jim ni dovoljeno, da bi sami poiskali duhovnika, ki bi ob nedeljah maševal v njihovih župnijah, če župnik Tine Skok, z njim naj ne bi imeli osebnih sporov, ne zmore. Predlagali so, da

bi eno od maš v Železnikih ukinitvi in jo darovali v Dražgošah in na Zalem Logu. Zanimalo jih je, kako bo s krsti in drugimi dogodki v župnijah in kako je z začetkom delovanja župnijskih pastoralnih in gospodarskih svetov v obeh župnijah. Predstavniki župnije Dražgoše Rok Pintar je na sestanku povedal, da so proti ukinitvi in združevanju župnij. Če pa bo to neizogibno, je njihova odločitev Župnija Selca, s katero imajo več skupnega, in ne Železniki.

**Občankam in
občanom
želimo
blagoslovljene
božične praznike,
v letu 2024
pa zdravja, sreče
in miru.**

V nedeljo, 31. 12. 2023, od 8. do 12. ure
lepo vabljeni na kuhano vino ali čaj
ter na prijeten klepet pred trgovino Mercator na Češnjici.

OO SDS Železniki

Krekov večer

Kulturno društvo dr. Janez Evangelist Krek Selca vabi na 17. Krekov večer z naslovom Po poteh freisinških škofov, ki bo v Krekovi dvorani v župnišču v Selcih potekal v soboto, 25. novembra, z začetkom ob 19.45. Obeta se predavanje Jureta Ferlana s predstavitev romana, ki ga ob 1050. obletnici prve omembe krajev v darovnici loškega ozemlja freisinškemu škofu Abrahamu pripravlja Dekanija Škofja Loka. Aprila prihodnje leto bodo romali po zgodovinskih poteh, povezanih s tukajšnjimi kraji: v Freising, Köln, Aachen in Trier. **A. Š.**

Slikarjevi pogovori z naravo

Akademski slikar Mohor Kejžar si je za slikarska platna izbral nekaj večjih skal v naravnem okolju nad domačo vasjo Sorica. Slike privabljajo obiskovalce od vsepovsod.

IGOR KAVČIČ

Naravno okolje sredi gozda nedaleč iz Sorice ob cesti proti Soriški planini je od letošnje pomladi oplemeniteno s tremi skalnimi poslikavami domačina, akademskega slikarja Mohorja Kejžarja. Novica s fotografijami poslikanih skal se je hitro razširila po družabnih omrežjih, obiskovalci iz doline, širše Gorenjske, pa tudi iz drugih koncev Slovenije so prihajali v Sorico, da bi si ogledali Kejžarjeve umetnine. V maju je Mohor Kejžar do svojih poslikav oziroma muralov popeljal tudi tu podpisanega. Najprej sva se ustavila pri najlažje dostopni sliki na štentlarjevem ovinku le nekaj korakov nad cesto. Motiv dela ženskega obraza, polnih ustnic, ki s prstom čeznje pozivajo k tišini in uživanju pogleda v naravi, je še kako zlezljiv pod kožo. Gledajoč ga se preprosto počutimo dobro. Nekoliko nižje med rastjem pod električnimi daljnovidni je na dveh skalah – po slikarsko bi mu rekli diptih – motiv ženskih oči, na

Mohor Kejžar ob poslikavi, ki jo najdemo najlažje, saj je tik nad cesto. / Foto: Igor Kavčič

nasprotni strani vlake zgoraj v gozdu ostro oko opazovalca opazi še skalo s sliko avtorjeve roke oziroma dlani. Tu se je Mohorjeva slikarska zgodba tudi začela.

»Nobenega načrta nisem imel, enostavno sem se odločil, da poslikam nekaj skal tu v gozdu. Tako ali tako sem gor hodim že vse življenje, na sprehod, včasih s psom, včasih s kolesom ... In ob skali, ki sem jo nato prvo poslikal, sem v nekem trenutku dobil občutek, da moram nekaj naslikati nanjo,« na vprašanje o spontani ideji za poslikave skal pojasnjuje slikar, ki ima sicer že bogate izkušnje s stenskimi poslikavami, po dolini in okoliških krajih jih je za naročnike ustvaril že precej in je poleg številnih likovnih tehnik, v katerih ustvarja, še posebno večš slikanja s spreji, kot to počno grafitarji. Tokrat pa, kot je povedal, mu je preprosto »zapasalo« spet slikati zase, nekaj svojega.

Z razliko od spontanosti ideje pa je bilo slikarjevo nadaljnje delo natančno in načrtovano. Izkušen likovnik je, potem ko je izbral skalo, najprej v ateljeju, ki ga ima v Sorici, na računalnik narisal skico, se vrnil do skale in nanjo naslikal grobo sliko, jo še enkrat fotografi-

ral, preveril na računalniku, ali je treba še kaj popraviti, od tu pa je bilo »še za en šiht dela«, kot je dodal Kejžar v zanj značilnem duhovitem tonu.

Skale so novo podobo izpod Kejžarjevih rok dobivale ob lepših in in za tisti čas precej toplih dnevih v marcu, za posamezno sliko pa je porabil kake tri dni. Seveda ima v načrtu še kakšno poslikavo, saj je v gozdu še dovolj primer- nih skal, a nič ne prehitava. Ko se bo odločil, bo v nahrbtnik naložil spreje in se podal tja gor nad Sorico, v katero vsak dan iz Železnikov, kjer sedaj živi, prihaja na delo v svoj atelje. Sicer v Se- lški dolini in širše prepoznaven avtor deluje na različnih področjih likovne umetnosti, bodisi kot samostojni ustvarjalec ali pedagog na delavnicah za otroke. Mohor Kejžar je tudi glasbenik, ki je igral in še vedno igra kitaro v glasbeni skupini. Veliko slika po naročilu, njegove likovne zgodbe najdejo pot tako na stene hiš kot recimo na motoristične čelade.

Če je nekoč soriški rojak Ivan Grohar moral v svet, da bi se uveljavil kot slikar, se je Mohor Kejžar zato vrnil domov v Sorico. »Tu sem brez žice povezan s svetom in lahko v miru delam tisto, kar najboljše znam.«

Ob slikanju uživa tudi v igranju kitare, ki si jo izbere iz svoje zbirke. / Foto: Igor Kavčič

Leto Krawala

Mobilna razstava o Krawalu potuje po Sloveniji. Konec leta bomo oživili festival ZJEBE FEJST.

ROBERT PREZELJ, KULTURNO DRUŠTVO ROV

Po obširni pregledni razstavi ob 30. ediciji Krawala, postavljene na ogled med 12. in 20. avgustom letos v Kulturnem domu Železniki, ki je poleg celotne zbirke majic skozi vsa leta Krawala zaobjela še plakate, fotografije in izbor videoposnetkov, je društvo Rov obsežno zbirko materiala temeljito oklestilo na pet panojev z grafikami majic ter štiri panoje z ožjim izborom fotografij, nato pa se skupaj s samostojnim TV-jem, »polnim« videoposnetkov, podalo na pot po Sloveniji.

Prva postaja mobilne razstave je bila tako 27. oktobra ljubljanska AKC Metelkova mesto, kjer so si enodnevno postavitev pred klubom Gromka lahko ogledali številni obiskovalci PV Fešte, hardcore punk festivala, na katerem sta se med sedmimi nastopajočimi pojavila tudi dva »krawalovca«, Smedja in Smetke ter CarlxJohnson. Nekateri obiskovalci, predvsem tisti, ki so že dlje v tej sceni, se kar niso mogli odtrgati od razstave. Pred TV-jem je bilo slišati nemalo komentarjev v stilu »Uuu, tega se pa spomnim«, »Tam sem pa bil«, »Kaj se je zgodilo s tem kozolcem?« pa do »Trikrat smo špinal na Krawalu!«.

Nato je 4. novembra sledila prava mala ekspedicija v Postojno. Kombi in še en avto z dvema železnikarskima skupinama, Kavekanem in Disdrug, poln opreme, je premogel še ravno dovolj prostora za mobilno razstavo in nekaj postavljalcev. V Mladinskem centru Postojna je tako razstava dobila tudi domačo zvočno kuliso skupin, ki sta obe že večkrat nastopili na Krawalu. Kavekanem poleg premiernega nastopa v 2021 seveda tudi letos, Disdrug pa so domača skupina, ki je na Krawalu najverjetneje največkrat nastopila – tudi letos. V Postojni pa smo bili priča do sedaj še nevidnemu in neslišnemu. Od vedno izključno instrumentalna skupina je premierno predstavila nov komad, v katerem kitarist in basist družno obstopa osrednji mikrofoni in »zapojeta«.

VIZUALNI KRAWAL SKOZI ČAS KMALU V GALERIJ MUZEJA

Mobilna razstava je zatem pripotovala v Kranj, kjer je bila do 16. novembra na ogled v Ulični galeriji Trainstationa, nato pa je 18. novembra naredila še ovinek do Podbrda. V petek, 24. novembra, bo odpotovala še v Škofjo Loko, k Pepet, kjer bodo enodnevno postavitev zapoprali 3=pjančki in Enštalc. Sledilo bo gostovanje v Gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah, med 1. in 7. decembrom, kjer bo na odprtju zaigral tamkajšnji ansambel Guni, prav tako krawalovci. Od tam se bo preselila v sosednji Javornik, kjer bodo 8. decembra za glasbeno kuliso poleg teh istih - no, »gunih« - poskrbeli še Game Over in Kabinet 5. Istega dne bo ponovno postavljena originalna razstava fotografij in grafik v celoti, in sicer v Galeriji muzeja Železniki, kjer bo nato tudi prezimila. Odprtje bo popestril odličen glasbenik in znanec Železnikov še iz devetdesetih, ko je nastopil v takratnem Otto klubu. Drugi imajo Leonarda Cohena in Nicka Cava, mi imamo pa Nika Novaka. V načrtu je še nekaj postavitev mobilne razstave po novem letu, med drugim marca v kranjski Layerjevi hiši.

Razstava Vizualni Krawal skozi čas – 30 let je gostovala tudi v Mladinskem centru Postojna.

Za konec leta pa Rov pripravlja oživitev še enega tradicionalnega festivala, ZJEBE FEJST, ki se je v letih okrog preloma tisočletja odvijal od »igluja« na Jesenovcu preko Bajte pa do Lentija. Vabljeni torej 22. decembra v avlo kulturnega doma, kjer bosta nastopila Wasserdicht (Ormož) in Plastika (Zagreb).

SLUŠNI APARATI

NOVO!

KLANJ
LJUBLJANA

AKCIJA

-15%

popusta na
slušne aparate

KLANJ

-Planet Tuš Kranj-
Cesta Jaka Platiše 18

☎ 04/5100-100

LUBLJANA

Metelkova ulica 11

☎ 01/438-55-15

www.alpeton.si

Srečanje kmečkih in podeželskih žena

Letošnje srečanje predstavnic gorenjskih društev kmečkih in podeželskih žena je potekalo v Selški dolini.

IVANKA ROVTAR,

PRESEDNICA DRUŠTVA PODEŽELSKIH ŽENA SELŠKE DOLINE

Na Gorenjskem je trinajst društev kmečkih in podeželskih žena, od Kranjske Gore do Medvod. Njihove predstavnice se vsako leto srečamo na drugem koncu Gorenjske. Letos je bil gostitelj naše društvo, Društvo podeželskih žena Selške doline. Skupaj z Oddelkom za kmetijsko svetovanje pri Kmetijsko-gozdarskem zavodu (KGZ) Kranj smo pripravile srečanje zadnji četrtek v septembru. Zbrale smo se v Zgornji Luši na kmetiji Jurjuc, kjer smo si ogledale kmetijo, v Sorici pa Groharjevo rojstno hišo. Srečanje smo sklenile s kosilom in druženjem v Gostišču Macesen.

V pozdravnem nagovoru sem predstavila društvo, ki deluje že 47 let in združuje 190 članic. Program društva je tak, da vsaka članica lahko najde v njem nekaj zase. Sicer pa članice obveščamo o vseh aktualnih informacijah, ki so pomembne za delovanje njihovih kmetij.

Robert Golc, vodja Oddelka za kmetijsko svetovanje na Gorenjskem, je poudaril, da so za kmetije v Selški in Poljanski dolini značilne močne družine in da kmečke žene niso pomembne le v družini, ampak tudi v poslu, še posebno pri administrativnih zadevah.

Vanja Bajd Frelih, koordinatorka za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti na kmetijah v KGZ Kranj, je povedala, da srečanje sodi v okvir praznovanja svetovnega dneva kmetic, ki ga kmetice praznujemo 15. oktobra. Poudarila je, da kmečke žene na predavanjih, tečajih in drugih oblikah izobraževanja, ki jih organizirajo društva, pridobijo veliko znanja, kar prispeva tudi k njihovi osebni rasti.

Za konec nam je članica društva Breda Benedik predstavila življenje in delo domačina, samorastnika ter ljudskega pesnika in pevca Franca Vidmarja, po domače Pustotnika. Ni znal ne pisati ne brati. Pesmi so se ohranile, ker jih je zapisovala najprej žena Rezka. Po njeni smrti se je zatekal v Martinj Vrh k znanki in stari simpatiji Kamnarjevi

Ogled predelave mleka na kmetiji Jurjuc v Zgornji Luši / Foto: Cveto Zaplotnik

Angeli, ki je prav tako zapisovala njegove pesmi v preproste šolske zvezke.

Kmetijo Jurjuc sta nam predstavila gospodarja Andrej in Sonja Kokalj. Na kmetiji je okoli 50 hektarov obdelovalnih površin, trenutno redijo 105 govedi, od tega 40 krav molznic, preostalo so pitanči, telice za obnovo črede in telički. V letu 2018 so na kmetiji izdelali prvi jogurt. Delajo tekoče probiotične jogurte, jogurte na grški način, polnomastno skuto, sir za žar in pasterizirano mleko. Vse predelujejo iz polnomastnega mleka. Letošnja novost v njihovi ponudbi je domači sladoled, ki ga ponujajo v osmih okusih. Na kmetiji smo njihove izdelke pokusile, nato pa se odpravile v Sorico. Ob prihodu nas je najprej pozdravil kip Ivana Groharja. Ustavile smo se v Groharjevi hiši, kjer smo se razdelile v dve skupini. Ena skupina se je pridružila Jožici Kačar, ki nam je predstavila življenjsko pot Ivana Groharja. Družina je živela v oddaljenem zaselku Heblarje. Čeprav je imel do šole več kot uro hoda, jo je zelo rad obiskoval. V tistih časih je bil šolski zakon bolj popustljiv. Otrokom, ki so bili več kot uro oddaljeni od šole, v velikem snegu, dežju in mrazu ni bilo treba k pouku. Večkrat se je zgodilo, da je bil Ivan edini učenec v šoli. Drugo skupino je sprejel Gašper Kačar. Popeljal jo je v glasbeno sobo. Okrog in okrog sami inštrumenti, tolkala. Ga-

šper je povedal, da jih je za vse dovolj. Glede na to, da smo po klopek sedele ženske s podeželja in nismo kakšne posebne glasbenice, nas je Gašper spodbudil, da smo se sprostile, vživele in ujele ritem ter na koncu zaigrale v pravem tolkalskem orkestru.

Po ogledu Groharjeve hiše smo nadaljevale druženje in klepet v Gostišču Macesen, kjer so nam pripravili okusno kosilo. Pozdravit nas je prišel župan Marko Gasser. Povedal je, da izredno ceni trud in delo kmetov, ki ohranjajo našo kulturno krajino in si prizadevajo za večjo kakovostno samooskrbo. To bi morala bolj ceniti tudi država. Kmetijstvo bi moralo biti bolj podprto, kot je. Razvoj kmetijstva pomeni tudi razvoj podeželja, ki je, če je močno, precej manj odvisno od številnih zunanjih vplivov. Poudaril je, da imamo pri tem pomembno vlogo kmečke žene in dekleta, da smo jedro in hrbtenica kmečkih družin, s tem pa tudi življenja na podeželju nasploh. Bilo bi prav, da bi se nam za naše delo večkrat zahvalili in izrazili priznanje, država predvsem s poštenim plačilom za naše delo in omogočanjem dostojnega preživljanja starosti.

Preživele smo lep dan. Udeleženkam smo pokazale le en del Selške doline. Upam, da si še kdaj vzamejo čas in obiščejo tudi druge naše kraje.

Prepevamo že skoraj trideset let

Pesem prelepa se iz grla glasi, tiha in nežna kot struna zveni.

MARIJA LOTRIČ

Pevke in pevci mešanega pevskega zborra društva upokojencev Železniki smo vedno bolj aktivni. Leta bo kmalu konec in že nas opominja dejstvo, da bomo v letu 2024 praznovali 30-letnico delovanja.

Enako se tudi nam, pevkam in pevcem, nabirajo leta. Pogosto kdo potoži in se vpraša, ali sem sploh še primeren, da prihajam k zboru. Dokler se o tem samo sprašujemo, so verjetno krivi slabi, težki dnevi ali slabo počutje. Koliko let imamo, se ne sprašujemo, pomembno je, da nam glas še služi in da lahko še pridemo. Običajno že druženje in petje na vaji izboljšata razpoloženje.

Na vaje zvesto hodimo, da lahko potem nastopamo. Tudi mi smo veseli, ko vidimo, koliko veselja smo z lepo slovensko pesmijo prinesli poslušalcem. V juliju smo peli v domu sta-

rejših v Podbrdu. Tam so nas zmeraj veseli. Težko je z besedo povedati, kaj doživimo, ko opazujemo poslušalce, ki z dušo in telesom sodelujejo, pojejo in pokažejo, da so preživeli prijetno urico z nami.

Letos pa smo imeli tudi nastope ob slovesu umrlih članov. Spomladi smo zapeli v slovo Andreju Rantu, ki je bil med

Mogoče pa v jesensko-zimskem času kdo najde pogum, da se nam pridruži in skupno zapojemo v jubilejnem letu.

ustanovitelji zborra. Moški pevci so vedno v manjšini, zato smo ga kot dobre-ga basista pogrešali že nekaj časa.

V juliju se je od nas poslovila gospa Marinka Rejc, doma v Logu. Tudi ona je bila med prvimi pevkami v na novo ustanovljenem upokojenskem zboru leta 1994. Z dobro voljo in lepim altom je med so-

pevce prinašala veselje in zadovoljstvo. Njene zanimive pripovedi smo pogrešali že nekaj časa. Zapeli smo ji pesem slovesa.

V najlepšem mesecu – mesecu maju, ko se vsa narava koplje v razkošju barv, svetlobe in življenja, smo se poslovili od Staneta Bončina iz Strmice, tenorista, citrarja in harmonikarja. Ko so se njegovi prsti dotaknili strun citer, so nam zaigrala srca, se zaiskrile oči; enako tudi poslušalcem. Pogrešamo tvoj mir, skromnost, duhovitost in dobrasrčnost ter tvoje umirjene besede.

Naša zavzeta zborovodkinja, ga. Minka Šmid, nas je že v avgustu spet povabila na pevske vaje. V septembru smo nastopili v Sorici in na Festivalu za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani. Treba je »spiliti« pesmi.

Mogoče pa v jesensko-zimskem času kdo najde pogum, da se nam pridruži in skupno zapojemo v jubilejnem letu.

INDUSTRIJSKA, GARAŽNA, POŽARNA IN ZRAKOTESNA VRATA

**SEKCIJSKA
GARAŽNA
VRATA**

Od

988€

**z montažo
in DDV-jem!**

051 347 666

<https://www.blt.si>

Planinska paša in dostopna pot na Ratitovec

Gradi se varna dostopna pot za živino in ljudi. Verjamemo, da bomo s sodelovanjem pot naredili tako, da bo koristila vsem, predvsem naravi, saj bomo zmanjšali vpliv na okolje.

LOJZE MOHORIČ, AGRARNA SKUPNOST PRTOVČ,
TONI MESEC, PAŠNA SKUPNOST RATITOVEC - KLOM,
BOŠTJAN ŠKRLEP, ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE,
 KE ŽELEZNIKI, **MARKO GASSER**, OBČINA ŽELEZNIKI

Ker je v zadnjem času Planinsko društvo za Selško dolino javnost pogosto vznemirjalo z informacijami o gradnji dostopne poti na Ratitovec, je prav, da javnost spozna tudi delovanje in gospodarjenje Agrarne skupnosti Prtovč, Pašne skupnosti Ratitovec - Klom in Zavoda za gozdove Slovenije, krajevna enota Železniki, na območju Ratitovca.

Dejstvo je, da sta pašništvo in gospodarjenje z gozdovi tradicionalni dejavnosti na Ratitovcu, ki sta se razvijali skozi stoletja. Tako nekoč kot danes paša in gozd predstavljata razbremenitev in dodaten vir prihodkov kmetijam pod Ratitovcem. Veliko kmetij se ohranja prav skozi ti dve dejavnosti, ob tem pa skrbijo za kulturno krajino in ostalo infrastrukturo. Prostrani pašniki nudijo živini prosto gibanje in kvalitetno krmo, zmerna paša pa preprečuje zaraščanje in ohranja biotsko raznovrstnost.

Nekdaj so bile planine namenjene zgolj za pašo, na njih smo videvali predvsem živino, pastirje ter redke gornike. Sedaj je na Ratitovcu tudi množično planinarjenje ter rekreacijski turizem z donosno gostinsko dejavnostjo, ne nazadnje se je temu skozi čas prilagajala in večala tudi Krekova koča. Žal pa množičen obisk pušča tudi neugodne posledice na okolju, obremenjuje prometnice in lokalno skupnost.

Za obstoj in nadaljnji razvoj pašništva in gozdarstva na območju Ratitovca so bile potrebne prilagoditve, nekatere tudi s posegi v prostor. Za gradnjo objektov, gozdnih prometnic, dostopnih poti za živino in druge posege v prostor so lastniki in pašna skupnost vedno pridobili vsa potrebna dovoljenja. Pri načrtovanju in izvedbi se je vedno pazilo, da je umeščanje v prostor čim manj moteče. Primer dobre prakse je izgradnja kamionske ceste na planino Klom in postavitve brunarice, v kateri so času primerni bivalni prostori za pastirja. Znano je, da Planina Klom nima tekoče vode, luže, v katerih se napaja živina, pa iz leta v leto bolj presihajo. Zato je bila nujna ureditev zbiranja padavinskih voda, gradnja številnih vodohranov in postavitve napajališč za živino. Razvejane gozdne prometnice predstavljajo pomemben korak k trajnostnemu gospodarjenju z gozdom, saj olajšajo dostop do gozdnih območij, omogočajo bolj učinkovito sečnjo, pravočasno odstranjevanje podlubnikov, sanacijo snegolomov in vetrolomov. Zatravljene gozdarske prometnice lahko poleg paše služijo tudi kot poti za pohodnike in druge obiskovalce, ki želijo uživati v naravni lepoti in rekreaciji na teh območjih.

Agrarna skupnost Prtovč je lastnica okoli 25 hektarov pašnih površin na Ratitovcu, in sicer v predelu Kosmati vrh, Razor in Gladki vrh, pašne površine pa daje v najem Pašni skupnosti Ratitovec - Klom. O povezavi Kosmatega in Gladkega vrha z dostopno potjo so razmišljali že naši predniki. Prvo traso so načrtovali leta 1986, vendar do realizacije ni prišlo, ker gradbeniki niso imeli ustrezne mehanizacije. V drugem poskusu pa se je dostopna pot naredila le iz Vratc do Razorja, kjer se je uredilo napajališče za živino. Od tam naprej na Gladki vrh ni urejene dostopne poti, zato se pregon živine izvaja delno po razvejanih planinskih poteh, delno pa po neurejenem in težavnem terenu, zaradi česar tam prihaja tudi do poškodb živine.

Lastniki Agrarne skupnosti Prtovč bodo še naprej skrbeli za trajno in gospodarno rabo planine, zato so za ohranjanje pašništva, varnost živali in preprečevanje zaraščanja pristopili h gradnji dostopne poti z Razorja do začetka travnatnega vršnega dela Ratitovca. Za ta poseg so pridobili soglasja Zavoda za gozdove, naravovarstveno soglasje Ministrstva za naravne vire in prostor, s pogoji, ki jih je pri izvedbi poti treba upoštevati, pozitivno mnenje Občine Železniki, pozitivno mnenje kmetijskosvetovalne službe in pozitivno mnenje Planinske zveze Slovenije. Vso dokumentacijo za gradnjo dostopne poti je prejelo tudi Planinsko društvo za Selško dolino. Nadzor nad gradnjo se izvaja s strani Zavoda za gozdove Slovenije in Zavoda RS za varstvo narave (ZRSVN).

Pri načrtovanju dostopne poti z Razorja na predel Gladkega vrha so bile upoštevane prekomerno razvejane planinske poti, ki povzročajo erozijo in degradacijo pobočja. Poti se bodo združile v novo, skupno dostopno pot, tako da bomo na Ratitovec z Razorja v prihodnje dostopali po tej poti. S tem se bo s strani planincev zmanjšala obremenitev okoliškega terena. Degradirano pobočje se bo na zahtevo ZRSVN ponovno ozelenilo in

Her nec
VLEČNE KLJUKE

Kvalitetna in hitra montaža

BRiNK

www.hernec.si
info@hernec.si
Tel: 01 362 10 11

Her nec, d. o. o.
 Spodnje Pirniče 53c
 1211 Ljubljana Šmartno

Planina Klom

zatravilo. Gradnja bo potekala tako, da se bo na in ob trasi odstranilo čim manj dreves, da bodo odkopne in nasipne brežine na traviških čim manjše ter da bodo posegi v gozd minimalni. Širina dostopne poti je omejena in način izgradnje bo onemogočil vožnjo z vozili na motorni pogon. Čas gradnje je določen za

jesenske mesece, ko se mladiči divjadi in ptic lahko varno umaknejo in je hrup zanje najmanj moteč.

Agrarna skupnost Prtovč, Pašna skupnost Ratitovec - Klom in Zavod za gozdove podpirajo tudi razvoj pohodništva, turizma in gostinstva na Ratitovcu. Zato se nam ne zdi korektno, da Planinsko društvo za

Selško dolino v javnosti širi netočne informacije o gradnji dostopne poti na Ratitovec, o gospodarjenju z gozdovi in pašnimi površinami ter da ni pripravljeno na skupno in trajnostno gospodarjenje s pobočji Ratitovca. Treba je najti ravnovesje med spodbujanjem pohodništva in ohranjanjem naravnih okolij za trajnostni razvoj območja Ratitovca. Kljub nekaterim različnim stališčem računamo na skupno delo s Planinskim društvom za Selško dolino, tako pri razvoju aktivnosti kot tudi vzdrževanju nove in obstoječe infrastrukture.

Za zaključek: Gradi se varna dostopna pot za živino in ljudi, pot se gradi enkrat, tako kot so se nekdanje gradile mulatjere, konjske poti za prenos železove rude, pa tudi Rupnikova cesta, ki danes nimajo samo zgodovinske vrednosti, ampak se uporabljajo predvsem v turistične namene, omogočajo nam dostop in raziskovanje območja naravnih lepot. Verjamemo, da bomo s sodelovanjem dostopno pot na Ratitovec naredili tako, da bo koristila vsem, predvsem naravi, saj bomo zmanjšali vpliv na okolje. Na tem mestu se vsem zahvaljujemo za razumevanje, podporo in sodelovanje.

Čisto Škofjeloško

Projekt Čisto Škofjeloško, ki ga LAS loškega pogorja, vodilni partner Razvojnica agencija Sora, d. o. o, izvaja v partnerstvu s Komunalo Škofja Loka in Zavodom Poljanska dolina, sledi okoljski zavezi ohranjanja naravnih virov s poudarkom na vodnih virih, ohranjanja čistega in zdravega okolja za nas in zanamce ter zmanjševanja količine odpadkov oz. njihovo pravilno ločevanje in recikliranje.

V okviru projekta, ki traja od letošnjega julija do konca naslednjega leta, bosta Komunala Škofja Loka in Zavod Poljanska dolina v izogib velikim količinam plastičnih odpadkov na dogodkih nakupili t. i. ekozarčke za večkratno uporabo številnih organizatorjev prireditev na širšem Škofjeloškem, obenem pa bo Komunala postavila še šest zbiralnikov odpadnega jedilnega olja na podeželskih območjih (na Bukovici, v Zmincu, Stari Loki, Puštalu, Logu nad Škofjo Loko in pri Sv. Duhu). Na škofjeloškem območju je trenutno šest zbirnih posod, namenjenih oddaji odpadnega jedilnega olja. Glede na površino območja in razpršenost poselitve

jih je premalo, zato se bo skozi aktivnosti projekta sistem zbiranja razširil tudi na odročnejša območja.

Omenjene naložbe in aktivnosti zero waste bodo podkrepljene tudi z ozaveščanjem in izobraževanjem lokalnega prebivalstva o pomenu zbiranja odpadnega jedilnega olja, ločevanja odpadkov in nasploh varovanja okolja. V tem mesecu bodo v sodelovanju z osnovnimi šolami na Škofjeloškem za otroke izvedli tudi delavnice izdelave svečk iz odpadnega jedilnega olja.

Občini Železniki in Škofja Loka sta dve od 16 slovenskih občin, ki sta že vključeni v mrežo občin na poti do zero waste, območij s čim manj odpadki. S projektom se tej mreži pridružuje tudi Občina Gorenja vas - Poljane.

Vabimo vas, da skrbite za zdravo okolje in spremljate aktivnosti projekta na spletni strani www.ra-sora.si.

Vodja projekta: Kristina Miklavčič,
Razvojnica agencija Sora

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

LAS
Lokalna akcijska skupina
loškega pogorja

**Komunala
Škofja Loka**

**Poljanska
dolina**
dežela pod Blegošem

Operacijo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja 2014–2020. Organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoja podeželja za obdobje 2014–2020, je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Za vsebino aktivnosti je odgovorna LAS loškega pogorja, vodilni partner Razvojnica agencija Sora d.o.o.

Povojni šport v Selški dolini

Nekaj dejstev o začetkih organiziranega športa po drugi vojni v Selški dolini

PRIMOŽ PEGAM

Po vojni organizirani šport v Selški dolini kljub velikim naporom takratnih oblastnikov nikakor ni zaživel. Telovadno življenje je bilo namreč pred vojno v Selški dolini zelo razgibano. V dolini je delovalo kar šest društev. Tako je bilo šele oktobra 1949 ustanovljeno Telovadno društvo PLAVŽ Železniki. V društvu PLAVŽ Železniki so leta 1950 ob telovadbi kot osnovni dejavnosti delovale štiri sekcije. Nogometna in smučarska sta bili pravilno registrirani, namiznoteniška in odbojgarska sta obstajali, ni pa bila zanju urejena registracija. V tem letu je bilo registriranih 64 članov.

V letu 1951 se je število članov povečalo na 138. Najbolj aktivni sta bili nogometna in smučarska sekcija. Društvo se je kljub veliki zagnanosti ukvarjalo z velikimi težavami, predvsem pa s pomanjkanjem strokovnega kadra in sredstev.

Stran članske izkaznice Smučarske zveze Slovenije / Foto: arhiv Primoža Pegama

V letu 1952 so morali preimenovati telovadno društvo PLAVŽ Železniki v Telovadno vzgojno društvo Partizan Železniki (TVD Partizan Železniki). Število članov se je v letu 1952 povečalo na 158, in sicer so sodelovali člani, članice, mladinci, mladinke, pionirji, pionirke ter podmladek. Delovale so tri sekcije, in sicer nogometna s 34 člani, smučarska s 30 člani in namiznoteniška z 18 člani. Člani smučarske sekcije so se formalno vključili v Smučarsko zvezo Slovenije in pridobili ustrezne izkaznice. Na osnovi pridobljenih izkaznic so se lahko udeleževali tekm, ki so bile organizirane v okviru Smučarske zveze Slovenije. V tem letu je bil organiziran telovadni meddruštveni javni nastop z velikim uspehom. Mladina iz Železnikov se je v tem obdobju udeleževala vseh nastopov od Ljubljane do Bohinja. Leta 1953 so se z velikimi ambicijami pridružili tekmovanju v gorenjski nogometni ligi. Smučarji so trenirali v Str-

V PD ZA SELŠKO DOLINO ŽELEZNIKI SO DEJAVNI TUDI PLANINSKI ODSEKI

Planinsko društvo (PD) za Selško dolino Železniki je najpogostejše omenjeno v zvezi z Ratitovcem in Krekovo kočjo na Ratitovcu. Delno je to prav, saj smo tako kot že vrsto let tudi v letu 2023 največ dela vložili v oskrbovanje Krekove kočje. Pri tem smo bili kar uspešni, saj kaže, da bo kljub slabšemu vremenu poslovanje kočje na lanskem nivoju, ki je bilo najboljše do sedaj. Dejavnosti pa so bili tudi odseki, ki delujejo v društvu.

Prekritje strehe poslopja zgornje postaje žičnice, nova polkna na Krekovi koči, štiri mize s klopmi pred kočjo in odplačevanje kredita za društveni avto so uspehi gospodarskega odseka. Markacijski odsek in odsek za varstvo narave sta skrbela za prehodnost markiranih planinskih poti, čiščenje odpadkov na poteh in postavila 29 novih smernih tabel. Pri tem so opravili 476 ur dela. Vodniki vodniškega odseka so do sedaj uspešno izpeljali 18 planinskih tur z 344 udeleženci. Izvedenih je bilo vseh sedem tradicionalnih pohodov s 604 udeleženci. Na osrednji prireditvi Ratitovec raja je bilo prisotnih več kot 500 planincev.

Število članov društva ob koncu leta je 585. Predšolskih in osnovnošolskih otrok je 77, od tega jih je 65 včlanjenih v planinsko skupino na osnovni šoli v Železnikih. V letu 2023 so pod vodstvom mentoric in vodnic društva izvedli šest planinskih tur in prenočevanje na Ratitovcu. Prav prenočevanje na Ratitovcu je verjetno vodilo v idejo, da bi tam zgradili otroško plezališče. Ideja je dozorela pa letos, ko je bilo v mesecu oktobru plezališče tudi zgrajeno. Plezališče bo vodnikom in mentorjem v veliko pomoč pri prikazu varne hoje na zahtevnih planinskih poteh mladim

planincem. Na lastno odgovornost pa ga bodo lahko uporabljali tudi drugi planinci.

V društvu je včlanjenih 25 otrok iz Antonovega otroškega vrta, ki so planinarili po vrhovih Soriške planine in osvojili tudi Ratitovec. V Krekovi koči so prenočili.

Na osnovni šoli v Železnikih že nekaj let deluje plezalni krožek, ki po množičnosti že presega šolske okvire. V društvu smo prejeli pobudi mentorjev, da bi ustanovili plezalni odsek. UO društva je na svoji redni seji sprejel sklep, da se v PD za Selško dolino ta odsek ustanovi. Predvideno je, da bo novoustanovljen plezalni odsek začel delovati v letu 2024. Za obnovo in povečavo plezalne stene v telovadnici osnovne šole v Železnikih smo v društvu namenili 2000 evrov.

Ob koncu še povabilo članom društva in ostalim, da tudi v prihodnje aktivno sodelujete pri društvenem delu.

Zapisal Alojz Lotrič, predsednik društva

Diploma Antona Tavčarja / Foto: arhiv Antona Tavčarja

mici in tekmovali na tekmah v okviru Smučarske zveze Slovenije.

V Selcih je bilo ustanovljeno enako društvo – Telovadno vzgojno društvo Partizan Selca, ki je kmalu po začetku prenehalo, kasneje pa spet začelo delovati. Pomemben smučarski uspeh je 31. januarja 1954 dosegel Anton Tavčar, ki je zma-

gal na okrajnem mladinskem prvenstvu območja Gorenjske. Zmaga je bila zelo pomembna, saj so smučanje v nekaterih gorenjskih mestih že resno trenirali.

Po enem letu igranja v gorenjski nogometni ligi so bili nogometaši prisiljeni izstopiti iz nje. Preprosto ni bilo denarja za prevoze na tekme, ki so popolnoma izpraznili klubsko blagajno. To je vse športne navdušence zelo prizadelo.

Obe društvi sta sredi petdesetih let, potem ko je TVD Partizan Selca zopet začelo delovati, imeli enake probleme s pomanjkanjem strokovnega kadra in denarja. Obe društvi sta preživljali enako krizo.

Ugotovimo lahko, da so bile športne aktivnosti prepuščene zagnanim, delovnim, vsega spoštovanja vrednim posameznikom, ki jim je z velikim trudom, brez denarnih nagrad, uspelo športne aktivnosti dvigniti na nivo drugih gorenjskih krajev.

Viri:

- Poročila telovadnega društva PLAVŽ Železniki za leto 1950, 1951 in 1953
- Poročilo o fiskulturnem življenju v občini Železniki (avtor Matevž Šmid)
- Železne niti št. 4, strani 271, 272 in 273 (avtor Primož Pegam)

Lep uspeh lokostrelke Mete Rejec

V olimpijskem centru v San Sicariu v italijanskih Alpah je prejšnji mesec potekalo evropsko prvenstvo v 3D lokostrelstvu. Na njem je uspešno nastopila članica Društva lokostrelcev Eiserni iz Železnikov Meta Rejec. Prav ona in njena reprezentančna kolegica Mojca Pavačič, obe tekmovalki s tradicionalnim lokom, sta bili najboljši v naši osemčlanski reprezentanci, saj sta osvojili sedmo mesto. »Čeprav imam v svoji zbirki že kar nekaj dobrih rezultatov, je to moj največji uspeh. Mesto v reprezentanci sem si zaslužila s tem, da sem izpolnila normo, ki so jo postavili v Lokostrelski zvezi Slovenije. V Italiji sem najprej tekmovala v kvalifikacijah, kjer sem bila deveta, nato pa v izločilnih dvobojih, kjer sem najprej zmagala, nato pa izgubila in na koncu osvojila sedmo mesto,« je povedala 22-letna Meta Rejec z Jesenovca, študentka delovne terapije, ki ima pred seboj nov pomemben športni cilj, saj bo prihodnje leto v Mokričah svetovno prvenstvo v 3D lokostrelstvu. »Cilj naše ekipe je osvojiti medaljo, moj cilj pa je, da se izkažem tudi med svetovno elit,« je dodala Meta Rejec. **V. S.**

nova vozila Renault na zalogi po izjemnih cenah že od 169,99 € na mesec*

RENAULT MEGANE CONQUEST R.S. Line TCe 140 EDC
VFIRJL008UC402969

RENAULT MEGANE CONQUEST R.S. Line TCe 140 EDC
VFIRJL008UC422204

RENAULT MEGANE CONQUEST R.S. Line TCe 160 EDC
VFIRJL002UC419704

RENAULT MEGANE CONQUEST Techno TCe 140 EDC*
VFIRJL00XUC419031

RENAULT MEGANE CONQUEST R.S. Line TCe 140 EDC Bose ozvočenje
VFIRJL00XUC419367

RENAULT MEGANE CONQUEST R.S. Line TCe 140 EDC
VFIRJL006UC382429

RENAULT MEGANE CONQUEST R.S. Line TCe 140 EDC
VFIRJL008UC402583

- 4,49% fiksna obrestna mera
- 8 let jamstva
- brezplačni kasko
- 500 € bon za zimske pnevmatike

MESEČNI OBROK 169,99 €

*Informativni izračun je narejen na dan 15. 11. 2023 za Renault Conquest TCe 140 Techno EDC. Priporočena maloprodajna cena (MPC) z že upoštevanim popustom znaša 27390,00 € in je neobvezujoča ter že vključuje 22-odstotni DDV in DMV. Informativni izračun za skupni znesek financiranja v višini 1223345 € je narejen za dobo odplačila 84 mesecev in upošteva nespremenljivo obrestno mero 4,49 % in polov v višini 16186,65 €. EOM znaša 6,67 % in se lahko spremeni, če se spremeni katerikoli element v izračunu. Skupni znesek, ki ga mora odplačati lizingjemalec, znaša 14.693,80 €, od tega znašata strošek odobritve finančnega lizinga 249,00 € in zavarovalna premija za primer brezposelnosti z dodatnimi kritji 165,64 €. Lizingjemalec vrne obveznosti v 84 mesečnih obrokih v višini 169,99 €. Ob financiranju vozila z Mobilize Financial Services prejmete Promo obrestno mero 4,49 %, zavarovanje Splošni kasko, ki je v prvem letu financiranja subvencionirano in je za kupca brezplačno, 8 let (ali do 150.000 km) brezplačnega jamstva ter bon v višini 500 € z DDV za nakup zimskih pnevmatik. Bon za nakup zimskih pnevmatik prejme vsak kupec ne glede na obliko financiranja. Če se kupec odloči za nakup pnevmatik, katerih vrednost je nižja od vrednosti bona, se mu razlika ne povrne. Pogoj akcije je sklenitev finančne pogodbe z minimalno financirano vrednostjo 6.000 €, minimalnim trajanjem 24 mesecev in sklenitev zavarovanja vozila v prvem letu financiranja z Mobilize Financial Services. Ponudba velja do 31. 12. 2023. Oglaševane ponudbe v tem letoku veljajo prek Mobilize Financial Services. Slike so simbolične. Pridržujemo si pravico do napak.

Poraba pri mešanem ciklu: 5,2-4,2/100 km. Emisije CO₂: 116-141 g/km. Emisijska stopnja: EURO6dFULL. Emisija NOx: 0,0214-0,0467 g/km. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo standardu meritev WLTP. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

renault.si

Avtohiša REAL www.avtohis-a-real.si

Peter Koci, 051 319 185
Simon Blaznik, 041 601 750

REMONT www.remont-kranjsi

Boštjan Trtnik, 041 740 878 | Jure Drašler, 041 306 620
Irmira Ejupović, 041 789 758

Dan v naravi

V Antonovem vrtcu smo letos začeli izvajati inovativen projekt Dan v naravi.

MARJETA NASTRAN

Projekt je zasnovan tako, da otroci ves dan preživijo izven prostorov vrtca. Vsi obroki, vse dejavnosti in tudi počitek potekajo zunaj. Dan v naravi začnemo že z zajtrkom na travniku. Nadaljujemo ga z raziskovanjem, preskušanjem in občutenjem narave z vsemi čutili. Čudovito je tudi zaspati in se zbuditi v senci dreves. Živimo v okolju, kjer imamo odlične možnosti za izvajanje najrazličnejših dejavnosti v naravi. Imamo izvrstne naravne danosti, ki jih s pridom izkoristimo pri izvajanju projekta. Naš vrtec stoji tako rekoč na travniku, le kratek sprehod v hrib in že smo v gozdu.

Želimo, da ta naravni prostor postane učilnica in vir idej za vsa področja kurikula. Tako uvajamo naravoslovne metode dela z željo približati otrokom naravoslovje in aktivno preživljanje časa v naravi s sodobnimi učnimi metodami v naravi in z naravo. Vzgojiteljice se zavedamo vpliva narave na zdravje in razvoj otrok. Vse bolj spoznavamo, da učenje v naravi našim otrokom ne omogoča le doživljanja narave, ampak pozitivno doživljanje samih sebe in svojih prijateljev. Otroci v

živimo v okolju, kjer imamo odlične možnosti za izvajanje najrazličnejših dejavnosti v naravi.

gozdu ne krepijo samo znanj, ampak vsak otrok razvija svoje individualne sposobnosti in krepí se socialna mreža med otroki v skupini. Nemir, nepozornost, stres in pomanjkanje samozavesti, ki so vse bolj prisotni v današnjem času, se v naravi umaknejo ustvarjalnemu navdihu in sodelovanju. Vzgojitelji se trudimo iskati pot nazaj k naravi, k večji svobodi gibanja in razmišljanja, ki smo ga včasih že poznali, a ga je izrinil sodoben način življenja. Otroci, ki so veliko zunaj ob prosti igri v naravi, imajo bolj razvito domišljijo in se hitreje razvijajo. Vse to zahvaljujoč bogatemu senzoričnemu okolju, ki ga najdemo edino v naravi.

V raziskavi o tem, kako nevodena otroška igra v naravi razvija močne, samozavestne in sposobne otroke, je Angela J. Hanscom zapisala, da bi se morali otroci vseh starosti vsaj tri ure na dan igrati zunaj. Žal najnovejše raziskave kažejo, da so otroci v povprečju celega leta na prostem od štiri do sedem minut na dan. Na drugi strani pa je šokanten podatek, da otroci v povprečju na leto preživijo 1200 ur pred ekrani. Vse več staršev opaža tudi, da se otroci nočejo več igrati zunaj, če jih ne animira kakšna elektronska igrača. Starši se pritožujejo, da imajo otroci raje računalniške igrice in virtualne športe od igre v naravi.

Vse to ima resne posledice za zdravje otrok. Boriijo se s prekomerno telesno težo, slabšimi umskimi in motoričnimi sposobnostmi ter pomanjkanjem koncentracije. Naša želja je, da zmanjšamo število ur pred ekrani in otroke že v predšolskem obdobju navdušimo za preživljanje časa na prostem in organiziramo čim več pestrih dni v naravi. Zunanja igra je za otroke ključna, zaradi nje so srečnejši in bolj zdravi.

Učenje v naravi

Mamicam čestitamo!

Rodile so: **Dolinda Purgar** iz Davče Zalo, **Tina Prevc** iz Selc Zojo, **Janja Dolenc** iz Selc Jerco, **Hana Bernik** iz Železnikov Brina in **Zala Gorenc Leben** s Studena Amona.

Podatke smo s privoljenjem staršev zbrali na podlagi vlog za dodelitev prispevka ob rojstvu otroka. Seznam vseh novorojencev je tako lahko še daljši, čestitke in dobre želje pa izrekamo tudi mamicam, katerih imena tu niso zapisana.

Martina Logar, svetovalka za družbene dejavnosti, Občina Železniki

Jesensko srečanje v Vrtec Železniki

Zadnjo septembrsko soboto je Vrtec Železniki odprl svoja vrata.

PETRA ŠMID

Otroci vseh oddelkov in starši smo se odzvali povabilu vzgojiteljic na Jesensko srečanje. Razveselili smo se lepega vremena in že ob prihodu smo lahko pogledali, kaj vse so vzgojiteljice pripravile za naše veselo druženje. Otroci so prejeli vstopnice različnih barv s praznimi polji za zbiranje štamplik, nato pa smo se vsi, otroci, starši in vzgojiteljice, zbrali v večnamenskem prostoru Osnovne šole Železniki, kjer smo si ogledali predstavo Od semena do župce v izvedbi Teatra za vse. Vila Lana in škrat Loni sta nas popeljala med živahno govorečo zelenjavo na svoj vrtiček. Nasmejala sta nas s prepiri med Zelenjavkami, ki so zrastle iz posejanih semen, s prihodom lačnega polža Solatarja in gosnice Kocinarke, ki bi Loniju in Lani vse pojedla, njihovimi vragolijami ter navdušila s številnimi pesmicami, ki so nas prepričale, da je »zelenjavna župca pa res enkratna«!

Nato smo se s pomočjo vstopnic različnih barv razdelili po skupinah in se odpravili z vzgojiteljicami na bogat izbor delavnic. Otroci so na vsaki postaji pred začetkom delavnice prejeli štampljko na svojo vstopnico. Na šolskem vrtu sta potekali delavnici vožnje s samokolnicami in hoje po vrvi – gurti. Tako starši kot tudi otroci smo preizkušali svoje ravnotežje in se nasmejala v vožnji »karjolnega« slaloma. Na šolskem dvorišču smo se lahko preizkusili v poskokih čez najrazličnejše ristance, ob zvokih mladega harmonikarja Tineta Štiblja pa v velikih krogih zaplesali folklorne plesne. V večnamenskem prostoru vrtca so nas sprejeli glasbeniki iz Glasbenega društva Harmonija. Z glasbo smo potovali po svetu, spoznali smo cajon, se preizkusili v igranju na različne inštrumente ter se naučili zapeti in z inštrumenti spremljati gansko pesem Che Che Koolay. Na vrtčevskem vrtu smo se naučili delati orjaške milne mehurčke in se navduševali nad milnimi skulpturami vseh oblik. Na naslednji delavnici na vrtu vrtca so vzgojiteljice otroke poslikale po njihovih željah, da smo se prav čudili, kaj vse znajo naslikati, vse od bleščečih kačjih pastirjev do strašnih zmajev. Med čakanjem so se otroci lahko gugalili, spuščali po toboganu in igrali v peskovniku.

Mnogi, tako otroci kot starši pa tudi kakšna vzgojiteljica vmes, smo prvič v življenju streljali s pravim športnim lokom. Urh in Tatjana iz Društva lokostrelcev Eisern sta nam pokazala, kako se pravilno prime lok, z njim nameri in ustrelji puščico v tarčo.

V telovadnici šole so se otroci preizkusili v plezanju na plezalnih stenah ter navdušeni eden za drugim skakali čez trampolin in kozo, pred telovadnico pa uživali v dirkah po progi na poganjalčkih in skirojih. Med delavnicami smo si lahko odpočili v šolski jedilnici, kjer so nam vzgojiteljice postregle s sokom in svežim sadjem.

Vzgojiteljice so se zares potrudile z bogato vsebino našega druženja in s svojimi idejami, dogajanje na prav vsaki od postaj je bilo navdušujoče zanimivo! Hkrati pa so poskrbele, da smo se brez težav vsi zvrstili na vsaki od številnih delavnic

Mnogi smo prvič v življenju streljali s pravim športnim lokom.

in da se prav nikomur od nas ni mudilo domov, tako da so si otroci nabrali lepo zbirko žigov in vtisov. Najlepše pa je bilo, pravijo otroci, da smo staršem lahko pokazali naš vrtec in se vsi skupaj tako lepo podružili.

POSLOVNA IN PROMOCIJSKA DARILA

KOLIČINSKI
POPUSTI!

AKCIJSKE
CENE TEKSTILA!

ONLINE
KATALOG:

☎ 04 510 58 50
🌐 www.andi.si
✉ info@andi.si

Varno v vrtec in šolo

Na Podružnični šoli Sorica vsako leto sodelujemo v različnih projektih. Eden od letošnjih je Varno v šolo in vrtec.

KATARINA BENEDIK

V okviru projekta Varno v šolo in vrtec, ki ga razpisuje Društvo Sobivanje, smo se že v začetku šolskega leta začeli pogovarjati o varnosti na prometnih površinah. V letošnjem letu na Podružnični šoli Sorica nimamo nobenega vozača, kar pomeni, da vsi učenci v šolo pridejo peš – in kot pešci so v prometu tudi najbolj ranljivi in izpostavljeni.

Z učenci smo se za namen sodelovanja v projektu lotili izdelave makete Sorice, ob njej pa smo ponovili poznavanje prometnih znakov in obnovili pravila vedenja v cestnem prometu. Da pa nismo le ustvarjali in se o prometnih znakih

V sklopu projekta smo se lotili tudi izdelave makete Sorice.

učili samo v učilnici, smo se odpravili tudi na sprehod po naši vasi, kjer smo bili posebno pozorni na vsa pravila udeležbe v prometu, ki jih že poznamo. Ugotovili smo, da nam za varno pot v

šolo manjkata pločnik in prehod za pešce. Upamo in verjamemo, da se bo v prihodnosti tudi na tem področju kaj uredilo, da bodo učenci v šolo prihajali še varneje.

Izdelava kuhinj po meri!

alples

Darilni paketi Babice in Dedka

Že tretje leto zapored se blagovna znamka Babica in Dedek, naravni izdelki iz škofjeloških hribov, ki povezuje 40 ponudnikov s Škofjeloškega z več kot 480 izdelki, ob koncu leta lahko pohvali z izbrano ponudbo darilnih paketov, ki jo oblikuje več različnih ponudnikov. Kot je poudarila Kristina Miklavčič iz Razvojne agencije Sora (RAS), z izbiro darilnih paketov Babice in Dedka sporočate posebnosti škofjeloškega območja, ki je prepoznano po številnih tradicionalnih dejavnostih na podeželju, ter podpirate lokalno podjetništvo, razvoj novih dejavnosti in povezovanje ponudnikov na Škofjeloškem pod skupno blagovno znamko. Gre za visokokakovostne izdelke, ki jih redno preverjajo na senzoričnih ocenjevanjih. Letošnji darilni paketi v ličnih darilnih škatlah so: paket Nekaj iz prosene kaše, paket Za najbolj lačne, paket Sadovi narave in paket Za pogret. Več si lahko preberete na spletni strani www.ra-sora.si, za dodatne informacije pa so na voljo v RAS, po e-pošti kristina.miklavcic@ra-sora.si in na tel. št. 04/50 60 225. **A. Š.**

Čarovniška »ustvarjalnica« s coprnico Zofko

Konec oktobra je v Podlonku potekala ustvarjalna delavnica na temo noči čarovnic. Udeležilo se je 16 otrok iz Podlonka in okoliških krajev. Začeli smo s poslušanjem pravljice Svetlane Makarovič Coprnica Zofka. Izvedeli smo, da coprnici Zofki, kadar je slabe volje, iz ust uide zelen oblaček in da rada pije čaj iz strupenih jagod. Nato smo začeli ustvarjati lutke coprnice Zofke. Uporabili smo odpadni in naravni material. Najprej smo z zeleno pobarvali škatle od jajc, nanje nalepili leseno palico, nato pa iz papirja izdelali čarovniški klobuk in ga okrasili. Otroci so izdelali črne mačke, pajke, netopirje in še kaj strašljivega ter jih lepili na coprnčin klobuk. Ko smo dokončali Zofkin obraz, smo ji iz črne vrečke izdelali še obleko. Nastali so čudoviti izdelki, otroci pa so se na delavnici zelo zabavali. **Športno, kulturno, turistično društvo Podlonk**

Otroci so na delavnici ustvarili čudovite izdelke.

Srečno!

Želimo vam prijeten zaključek leta 2023.

*Naj bodo prazniki polni topline in nepozabnih trenutkov,
v novo leto 2024 pa vstopite z iskrico v očeh in pogumom v srcu.*

Srečanje rejniških družin

Center za socialno delo (CSD) Gorenjska je priredil srečanje rejniških družin.

NINA BENDA, CSD GORENJSKA

Septembra je CSD Gorenjska v Rekreativnem centru Vogu v Besnici izvedel družabni dogodek za rejniške družine gorenjske regije. Na Gorenjskem imamo trenutno 34 rejniških družin, 64 otrok je v rejništvu v gorenjskih in drugih družinah po Sloveniji, 14 otrok pa je v rejniških družinah na območju Gorenjske, a prihajajo iz drugih delov Slovenije. V CSD zaznavajo, da je potreba po rejništvu čedalje večja, rejnikov pa je premalo, zato so prireditev organizirali tudi z namenom promocije rejništva. Seveda pa je bil glavni namen, da rejniškim družinam in otrokom omogočijo brezskrben dan, poln doživetij, saj so rejniki in rejnice zares neprecenljivi in pomembno je, da jim kot družba damo vedeti, da niso sami in da jih vidimo ter slišimo.

Poleg dobre hrane so pripravili pester program, kjer so se najmlajši lahko prepustili tudi poslikavi obraza. Na ustvarjalni delavnici so mladi in malo manj

Otroke je zabavala tudi Pika Nogavička. / Foto: Gorazd Kavčič

mladi lahko izrazili svojo domišljijo in pobarvali svoje mini lesene hiške. Mladostniki in odrasli pa so se udeležili predavanja z zanimivo aktualno problematiko z naslovom Telo in digitalni svet, ki ga je izvedel Sašo Kronegger. Za vse udeležene je na koncu srečanja Franci Krevh izvedel delavnico Tolkalni krog, kjer so vsi skupaj s pomočjo inštrumentov ustvarili glasbo in se povezali v krog prijateljstva.

Dogodek so finančno podprli Mestna občina Kranj in občine Bled, Bohinj,

Gorenja vas - Poljane, Gorje, Jesenice, Jezersko, Kranjska Gora, Preddvor, Radovljica, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žiri in Žirovnica ter podjetja Difa, Domtrade in Za naravo. Nekatera podjetja pa so pri organizaciji pomagala s svojimi izdelki, promocijskim materialom in dobrotami.

CSD Gorenjska se zahvaljuje vsem, ki so kakor koli prispevali k izvedbi srečanja. Želijo si, da bi srečanje rejniških družin postalo tradicionalno.

Izguba sluha – nevidna invalidnost

BORIS HORVAT - TIHI,
PRESEDNIK DRUŠTVA AURIS KRANJ

Izguba sluha oz. naglušnost je nevidna invalidnost, ki lahko doleti slehernega med nami, razlogi so lahko precej raznoliki in posledica različnih dejavnikov. Najpogostejši razlog je starostna izguba, ki se običajno začne že po 40. letu, ko se začnejo pojavljati že prvi simptomi, ko slabše slišimo TV, radio, telefon ali ne razumemo pravilno, kaj nam govorijo, še posebno v družbi, ko govori več oseb hkrati. Zelo pogosto je izguba sluha posledica dela v hrupnem okolju, ker je premalo pozornosti namenjene preventivi in zaščiti sluha, posledice se neizogibno pokažejo tudi s staranjem. Pogost razlog pa je tudi dedna občutljivost na zvok, kar pomeni, da se pri nekaterih zelo kmalu poznajo prvi

simptomi in ovire pri komunikaciji s sorodniki, prijatelji, znanci ali sodelavci.

Uradna statistika potrjuje, da ima pri starejših nad 65 let že vsaka druga oseba zaradi izgube sluha resne težave v komunikaciji. Zdravstvena stroka naglušnost klasificira po stopnjah od lažje do težje naglušnosti, in sicer na podlagi meritev pri specialistih ORL. Temu primerno je treba tudi pravilno nastaviti slušni aparat.

Glede na to, da izguba sluha pomeni tudi resno oviro pri komunikaciji, je to lahko tudi eden glavnih razlogov samizolacije, kar pri posamezniku še bolj poudari občutek osamljenosti. Vse to so tudi ključni razlogi, da je naglušnost med glavnimi povzročitelji demence, depresije in drugih psihosocialnih obolenj.

Vse to so razlogi, da je pri vsaki izgubi sluha najpomembnejši korak pravočasno ukrepanje in ustrezno informiranje. Iskanje rešitev na spletu je izguba časa in denarja, ker čudežne rešitve in bližnjice ne obstajajo, nobena naglušnost ni ozdravljiva, je pa zagotovo vsaka naglušnost tehnično rešljiva, zato je zelo pomembno, da pravočasno poiščemo prave in točne informacije o kvalitetnih slušnih aparatih, ki jih subvencionira ZZS, in drugih medicinskih pripomočkov, kakor tudi o vseh pripadajočih pravicah, ki so zapisane v zakonodaji. To je tudi osnovno poslanstvo Medobčinskega društva gluhih in naglušnih za Gorenjsko Auris Kranj, kjer smo vedno na voljo za vsa vprašanja in dileme ob izgubi sluha na telefonski številki 041 908 550 ali pa po e-pošti na auris.kranj@gmail.com.

Prireditve od novembra do februarja

Petek, 24. 11. 2023 Kulturni dom Železniki, ob 19. uri

PREDSTAVITEV 20. ŠTEVILKE ZBORNIKA ŽELEZNE NITI

Muzejsko društvo Železniki, T: 04 51 47 356

Sobota, 25. 11. 2023 Krekova dvorani (župnišče) v Selcih, ob 19.45

KREKOV VEČER: PO POTEH FREISINŠKIH ŠKOFOV

Kulturno društvo dr. Janez Evangelist Krek Selca, T: 031 330 436

Petek, 1. 12. 2023 Krajevna knjižnica Železniki

RAZSTAVA POD ALPAMI (FRANC JENSTERLE)

Knjižnica Železniki, E: zelezniki@knjiznica-skofjaloka.si, T: 04 510 14 90

Sobota, 2. 12. 2023 pred župnijsko cerkvijo v Železnikih, od 14. do 19. ure

27. ANDREJEV SEJEM V ŽELEZNIKIH

Turistično društvo Železniki, T: 031 876 535

Sobota, 3. 12. 2023 Muzej Železniki, od 10. do 15. ure

TA VESELI DAN KULTURE: PROST VSTOP V MUZEJ (VODSTVO PO ZBIRKAH OB 11. URI), V GALERIJ MUZEJA SLIKARSKA RAZSTAVA PUŠTUCI

Muzejsko društvo Železniki, Muzej Železniki – JZR, T: 04 51 47 356

Sreda, 6. 12. 2023 Krajevna knjižnica Železniki, ob 17. uri

PRAVLJICA MOJCA POKRAJČULJA (VZGOJITELJICE ANTONOVEGA VRTCA)

Knjižnica Železniki, E: zelezniki@knjiznica-skofjaloka.si, T: 04 510 14 90

Petek, 8. 12. 2023 Galerija Muzeja Železniki, ob 19. uri

ODPRTJE RAZSTAVE OB 30-LETNICI KRAWALA

Kulturno društvo ROV, E: kdrov.zelezniki@gmail.com

Sobota, 9. 12. 2023 Kulturni dom Železniki, ob 19. uri

MONOKOMEDIJA ŽIGOLO, S. P.

Tim Valores, d. o. o., E: andreja@vidvalic.si

Sreda, 13. 2. 2023 Krajevna knjižnica Železniki, ob 17. uri

PRAVLJICA Z LUTKO NOVOLETNA SMREČICA (DRAGICA TOPLIŠEK TUŠAR)

Knjižnica Železniki, E: zelezniki@knjiznica-skofjaloka.si, T: 04 510 14 90

Četrtek, 14. 12. 2023 Krajevna knjižnica Železniki, ob 17. uri

BEREMO Z NASMEHOM S PSOM VILIJEM, OBVEZNE PREDHodne PRIJAVE, NIKA WEIFFENBACH

Knjižnica Železniki, E: zelezniki@knjiznica-skofjaloka.si, T: 04 510 14 90

Četrtek, 14. 12. 2023 Krajevna knjižnica Železniki, ob 18. uri

PREDAVANJE V OBJEMU SEDEMTISOČAKA (ANA PREVC MEGUŠAR)

Knjižnica Železniki, E: zelezniki@knjiznica-skofjaloka.si, T: 04 510 14 90

Ponedeljek, 18. 12. 2023 Krajevna knjižnica Železniki, od 9.30 do 11. ure

DELAVNICA ZA ODRASLE AEROBIKA MOŽGANOV (OBVEZNE PRIJAVE)

Knjižnica Železniki, E: zelezniki@knjiznica-skofjaloka.si, T: 04 510 14 90

Sreda, 20. 12. 2023 Krajevna knjižnica Železniki, ob 17. uri

URA PRAVLJIC (TATJANA BERTONCELJ)

Knjižnica Železniki, E: zelezniki@knjiznica-skofjaloka.si, T: 04 510 14 90

Petek, 22. 12. 2023 Kulturni dom Železniki

7. SALVE IZ AVLE, ZJEBE FJEST

Kulturno društvo ROV, E: kdrov.zelezniki@gmail.com

Torek, 26. 12. 2023 Gasilski dom Selca, ob 10. uri

ŠTEFANOV SEJEM

Turistično društvo Selca, T: 031 378 751 E: tdselca@gmail.com

Torek, 26. 12. 2023 Športna dvorana Železniki, ob 17. uri

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT: Z GODBO PO SVETU

Pihalni orkester Alples Železniki, T: 031 270 537 E: poalples@gmail.com

Ponedeljek, 1. 1. 2024 izpred pošte Selca ali bara v Dolenji vasi, ob 18. uri

BAKLADA

Turistično društvo Selca, T: 031 378 751 E: tdselca@gmail.com

Sobota, nedelja, 13., 14. 1. 2024 izpred bazena v Železnikih, ob 00.00

25. REKREATIVNI POHOD ŽELEZNIKI-RATITOVEC-DRAŽGOŠE

Planinsko društvo za Selško dolino Železniki, T: 031 613 426

Nedelja, 14. 1. 2024 pri spomeniku v Dražgošah

68. PRIREDITEV PO STEZAH PARTIZANSKE JELOVICE

Združenje borcev za vrednote NOB Škofja Loka, T: 04 512 00 06

Torek, 8. 2. 2024 Muzej Železniki, trg pred plavžem

OD 15. DO 19. URE: MUZEJ ŽELEZNIKI – DAN ODPRTIH VRAT IN PROST VSTOP

OB 18. URI: 11. JAVNO KOVANJE PESMI: PRED PLAVŽEM MI PESEM POVEJ (TRG PRED PLAVŽEM)

Muzejsko društvo Železniki, JZR, Muzej Železniki T: 04 51 47 356

Bliža se čas
obdarovanj

Podarite naročnino
na časopis Gorenjski glas!

Podarite naročnino na časopis Gorenjski glas! Svoje najbližje boste razveselili vsak torek in petek, ko jih bo časopis Gorenjski glas pričakal v poštnem nabiralniku. Za vse možnosti naročnin pokličite 04/201 42 41 vsak delavnik od 8. do 15. ure, pišite na narocnine@g-glas.si ali kliknite na www.gorenjskiglas.si/prijavanoveganarocnika
Naj bodo letos prazniki še posebno čarobni.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

27. ANDREJEV SEJEM

v Železnikih

SOBOTA, 2. 12. 2023

od 14. ure dalje Na trgu pred cerkvijo v Železnikih

DELAVNICA
IZDELOVANJA ADVENTNIH
VENČKOV

od 15. ure dalje

OBISK SV. MIKLAVŽA
S SPREMSTVOM

ob 17.30 uri

NASTOPI OTROŠKIH IN
ODRASLIH PEVSKIH
ZBOROV TER GLASBENIKOV

od 15. ure dalje

ŽUPANOV PRIŽIG PRAZNIČNIH NOVOLETNIH LUČK ob 17. uri

Hrana in pijača

Odlična družba

Miklavževi nakupi

Turistično društvo Železniki

DOBRODOŠLI V ŽELEZNIKIH

Vabi vas Turistično društvo Železniki

JAVNI ZAVOD
RATITOVEC
ŽELEZNIKI

OBČINA ŽELEZNIKI

TURISTIČNO DRUŠTVO ŽELEZNIKI, NA PLAVUZU 58, ŽELEZNIKI

MOJ ROJSTNI DAN NA BAZENU IN V ŠPORTNI DVORANI

VSE DNI V TEDNU
(3 URE)

info@jzr.si

Na bazenu z Vigenjskim škratom

Skupaj bomo poiskali kovane žeblice v bazenu, ki jih je izgubil Vigenjski škratec in si v zameno prislužili čokoladni zaklad.

JAVNI ZAVOD
RATITOVEC
ŽELEZNIKI

Selška dolina
Svet pod Ratitovcem

Rojstnodnevna zabava v športni dvorani Železniki

Skupaj z animatorjem bomo premagovali poligone, tekmovali v štafetnih igrah, uživali v igrah z žogo in nasploh vseh možnosti, ki jo nudi naša športna dvorana.

Rojstnodnevna zabava za male Lučke

Deklica Lucija- Lučka je navihana deklica, ki ustvarja, obožuje živali, zelišča in naravo nasploh. Na zabavi bomo lahko izdelovali zeliščne napoje, dišeča olja, polstene vile ... Potem pa sledi še čisto prava zabava s plesom in glasbo po izboru slavljenke.

CENA:
100 EUR
do 9 otrok,
doplačilo
za vsakega
nadaljnega
otroka v
skupini 5 EUR.

OBISK MIKLAVŽA S SPREMSTVOM 5. 12. OB 18. URI NA BAZENU

MIKLAVŽEVO DARILO 5. IN 6. DECEMBRA:

VROČA ČOKOLADA ZA OTROKE DO 15 LET ZA 1 EUR, BAZEN IN SAVNA: 3 URE / 9 EUR

Vključuje
animatorja,
torto, pico,
slane prigrizke
in pijačo.

JZ Ratitovec, Otrok 96, ŽELEZNIKI